

Taxa postala
sláttá in num.
No. 30623/1934

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj, Str
Baron L. Pop

10. Telefon: 18-60. Előfizetési árak
Havonta 110, negyedévre 320, fé-
lévre 600, egészévre 1200 lej. Kü-
lföldre: Havonta 2, negyedévre 6,
félre 12, egészévre 20 dollár. — Az
„UJ KELET” a transilvaniai és
bánáti zsidóság egyetlen naplap-
ja. Cikkeink utánnyomását csak a
forrás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

ZSIDÓ NAPILAP

Director-Főszer-
kesztő: Dr. Mar-
ton Ernő. Re-
dactor responsabi-
le: Jánbor Ferenc. Admínistratív-
delegat si girant responsabi-
ligazgató: Schwartz Endre. Propri-
tar-tulajdonos: Fraternitas S. A. de
Editura. Registrul publicatíon-
periodice No. 43. Dos. 889. 1934
Tribunalul Cluj, Sectia III.

Kedd, április 9.
1940—5700. Niszan 1.
XXIII. évfolyam, 82. szám.

VILAG TUKRÁ

A szövetségesek alá- aknálták a norvég vizeket

Az angol-francia kormányok bejelentették, hogy „meg- akadályozzák a norvég felségvizek felhasználását az ellenség számára”

Gazdasági és diplomáciai offenzíva kezdetét jelenti Anglia balkáni követeinek londoni értekezlete

A hétfői nap kétségtelenül új fordulatot jelent a háború alakulásában: Az angol és francia kormány közös nyilatkozatban bejelentette a retorziókat, azon kedvezmények ellen, amelyet Németország az északi vizeken élvez az ottani semlegesek elsősorban Norvégia révén. A vasárnapról hétfőre virradó éjszaka az angol és francia flotta aláaknázta a norvég felségvizek azon zónáját, amelyeken keresztül történt eddig a Németországnak való dugárúszállítás.

Egyidejűleg nagyarányú gazdasági diplomáciai offenzíva beindítását jelzik Londonból és Párisból. Ennek az offenzívának kiindulási pontja: Anglia balkáni követeinek hétfőn megkezdett londoni értekezlete, valamint az angol és francia háborús-gazdasági miniszterek nagyfontosságú tárgyalásai.

Az angol-francia kormánynyilatkozat

LONDON, április 8. (Rador). A Reuter jelenté: Az angol és a francia kormányok április 8-án reggel a következő nyilatkozatot tették közzé:

1. „A legutóbbi hetekben a németek fokozták hadjárataikat az összes nemzetek kereskedelmi hajói ellen és az eddigig is nagyobb brutalitást alkalmazták. A németek által megsemmisített semleges hajók száma 150-re emelkedik, az emberáldozatok száma pedig megközelíti az ezret. A német támadások a nemzetközileg elismert hadviselési szabályok teljes megsértésével mentek végbe. A legtöbb esetben barbár körülmények között és szinte mindig indokolatlanul történtek, mert Németország bejelentette, hogy jogosnak tartja bármely semleges hajó megtámadását, amely szövetséges kikötő, vagy akár csomópont ellenőrző pont felé igyekszik. Előfordult az is, hogy két semleges kikötő között közlekedő semleges hajókat megsemmisítették meg, noha a hajónak nem volt szándéka angol kikötőben megállni. A német kormány kiméretlen romboló hadjáratot folytat a tengeren, amelyet aláaknázott és ahol tengeralattjárói működni tudnak.

2. Bár a legnagyobb veszteségeket az elmúlt hetek folyamán a semlegesek szenvedték, az angol és a szövetséges hajók szintén károsodtak a rombolási politika folytán. E tevékenység új megnyilatkozása: az angol és a semleges halászhajók elleni légi bombázás, valamint a hajólegénység gépfegyvertől alávétele. Ezen halászhajók ártalmatlan voltát egyetemesen elismerték ugyan, de ez mit sem akadályozta Németországot abban, hogy legálisan kétszáz izben intézzen támadást halászhajók ellen, elsüllyesztve azokat, legénységüket pedig meggyilkolva. Még a hajózás nyugodt biztosításának szolgálatában álló úgynevezett világító-hajókat is legénységükkel együtt bombázták, annak ellenére, hogy a nemzetközi jog nemhadviselő hajókként ismerte el ezeket.

3. Megállapított tény, hogy ezen német támadások célja a semleges alattalvók életének és tulajdonának szándékos megsemmisítése iránnyal. Világosan kitűnik, hogy a németek célja a semlegesek terrorizálása. A szövetségesek ezzel szemben egyetlen semleges hajót sem rongáltak meg és egyetlen semleges alattalvó életét sem oltották ki. Ellenkezőleg, nemcsak ezen német támadások ártatlan áldozatait mentették meg, de több német hajó legénységét mentették meg a vízbeledőléstől, annak ellenére, hogy az ő repülőgépeik és tengeralattjárói voltak bűnösök az említett emberelenségek végrehajtásában.

4. A helyzet tehát világos: Németország nyilvánvaló módon megsérti a semlegesek jogait, hogy ezáltal károkat okozzon a szövetségeseknek, de ugyanakkor követeli, hogy saját érdeke szolgálatában szigorúan tiszteletben tartsák ezeket a jogokat. A nemzetközi jog minden időben elismerte valamely hadviselő jogát ahhoz, hogy ha ellenséges módszeresen jogsértéseket követ el, a törvényszerűségeket alkalmazza a nemzetközi jogot megsemmisítő intézkedéseket fogantatásán.

Egy ilyen eljárás törvényessé válik még abban az esetben is, ha rendes körülmények között törvényellenesnek volna tekintendő. A szövetséges kormányok tehát feljogosítva érezték magukat arra, hogy olyan cselekedeteket folytassanak, amelyek a körülményeknek megfelelően tiúnik.

5. A szövetséges kormányok megfigyelték, hogy a semleges életben és tulajdonban történt veszteségek nagyrészt a norvég tengerresek a a norvég kereskedelmi hajózás szenvedte el. Mialatt a német kormány egyrésztől sorozatosan sülyesztett el norvég hajókat és ölte meg a norvég tengereseket, másrésztől a norvég kormánytól továbbra is követeli a német part vizek teljesen szabad használatát a német kereskedelem számára. A norvég kormány pedig kötelességet éreztet magát arra, hogy fegyveres kísérettel bocsásson a német hajók rendelkezésére. A szövetséges kormányok tehát nem voltak abban a helyzetben, hogy hatékony intézkedéseket tegyenek a német brutalitás ellen a nyílt tengeren, amely brutalitásnak norvég hajók is áldozatul estek.

Az aláaknázott zóna kiterjedése

London, április 8. (Rador). A Reuter ügynökség jelenti: A szövetségesek által a norvég felségvizeken elhelyezett aknáknak a norvég part közelében három döntőfontosságú zónát zárnak magukba, amelyeknek mindegyike egyegy öbölt és kikötőt ellenőriz.

Az aláaknázott zónák legfontosabbja Bodoe kikötő közelében van és a Westfjord öböl bejáratát, továbbá Narvik kikötő bejáratát ellenőrzi, amelyen keresztül Németország a svéd vasércet kapta. Mind a három zóna az európai hajózási vonalaktól északra fekszik. A legdélibben fekvő a Stadlandeti, amely Bergentől 110 mérföldnyire fekszik északra. A harmadik aláaknázott zóna a Kinkrisztani öböl mentén fekszik. London, április 8. (Rador). A Reuter je-

6. Bármint is legyen a politika, amelyet a német fenyegetések és nyomások következtében a jelenlegi kormány folytat, a szövetséges kormányok nem tűrhetik tovább a jelenlegi helyzetet, amelynek révén Németország a háború folytatásához életbevágóan szükséges erőforrásokra tesz szert. Norvégia elősegíti ily módon azt, hogy a szövetségesek veszélyesen hátrányos helyzetbe kerüljenek.

Eppen ezért a szövetséges kormányok röviddel ezelőtt közölték a norvég kormánnyal, hogy fenntartják maguknak a jogot, hogy az általuk szükségesnek vélt intézkedéseket megtegyék, megakadályozva Németországot abban, hogy Norvégiából árut és olyan előnyöket szerezzenek, amelyek a háború folytatását illetően számára kedvezményezett helyzetet biztosítanak és így a szövetségesek hátrányára vannak. Ha a háború sikeres folytatása megkívánja a szövetségesektől ilyen intézkedések foganatosítását, a világ közvéleménye nyilván meg fogja érteni ezen intézkedések parancsoló szükségességét és célját is. A szövetségesek célja a háborúban az, hogy helyreállítsák azon elveket, amelyeket éppen Európa kis államai kívánnak érvényesíteni s amely elvektől függ végeredményben ezen államok léte is. Természetesen a szövetségesek sohasem fogják követni Németország éles brutalitásának példáját és bármint akcióit indítanának, bármilyen határozatot hoznának, ezeket mindig az emberiség szellemében fogják végrehajtani.

7. Az angol-francia kormányok ennek megfelelően elhatározták, hogy megakadályozzák az ellenség számára a norvég felségvizek bizonyos részének felhasználását, amelyek az ellenség számára különös értéket képviselnek és ezért elhatározták, hogy megakadályozzák a hadidugárut szállító hajók zavartalan átkelését a norvég területi vizeken. Következésképpen a két kormány ezután jelenti be, hogy a norvég felségvizek következő alábbi felsorolt zónáit veszélyessé tették a hajózás számára. Azok a hajók, amelyek ezekben a zónákba behatolnának, saját felelősségükre teszik azt:

Stadlandet, a norvég part és az alábbi fokokban, percekben és másodpercekben megjelölt vonalak közötti zóna:

- a) 62/22/06 észak és 5/06/12 kelet.
  - b) 62/09/24 észak és 5/00/13 kelet.
  - c) 62/12/18 észak és 4/49/30 kelet.
  - d) 62/09/30 észak és 5/05/35 kelet.
  - e) 62/12/00 észak és 5/09/00 kelet.
- Bud, az alább megjelölt pozíciók között:
- a) 62/58/27 észak és 7/05/30 kelet.
  - b) 63/03/30 észak és 6/54/00 kelet.
  - c) 63/07/12 észak és 7/04/30 kelet.
  - d) 62/59/24 észak és 7/07/15 kelet.
- Westfjord, a következő pozíciókkal:

67/24/40 észak és 14/54/00 kelet, valamint további öt pont.

Ki kell hangsúlyozni, hogy az aknáknak ezen zónákban való elhelyezése egyáltalán nem fogja akadályozni a norvégeknek, vagy hajóiknak saját kikötőikhez, vagy a partment felvételéhez való hozzájutását. Annak megakadályozása érdekében, hogy norvég, vagy más hajók tévedésből a zónákba hatoljanak, mielőtt az aknáknak elhelyezéséről tudomást szerezhetnének volna, intézkedés történt aziránt, hogy a zónák határvonalain angol hadihajók cirkáljanak, az első akna elhelyezésétől számított 48 órán át. Ezek az intézkedések a rádió útján továbbított figyelmeztetésekkel egyetemben, teljesen biztosítják a hajózás biztonságát.

Az indiai Jeanne d'Arc

Bombayból jelenti a Rador: Ghandi ellen merényletet kíséreltek meg. Az egész világ közvéleményét megrázta annak az esztelen gyilkosságnak a híre, mely a közelmúltban Londonban történt. Az Indiai Társaság klubjában igen előkelő közönség előtt, Sir Percy Sykes tábornok tartott előadást Afganisztánról. Az előadás végeztével éppen egy kis csoport bucsuzott egymástól: csupa idős ur, volt indiai angol főtisztviselő, amikor egy olajbarna arcú fiatal ember revolvert rántott és hat golyót lőtt a bucsuzkodó csoportba...

Majdnem mindenki megsebesült és Sir Michael O'Dwyer, Pendszab egykori kormányzója, holtan maradt a szőnyegen... A gyilkost Mohammed Singh Azadnak hívják. A rendőrségen kijelentette, hogy az áldozat nem akarta megölni, a merényletet pedig tüntetésképpen követte el... Ezen a napon a merénylet napján nyitotta meg Mahatma Gandhi az indiai Ramgarh-ban a hindu nemzeti kongresszus ötvenharmadik ülését... Ez a londoni gyilkosság azonban csak folytatása (és korántsem befejezése) annak a hosszú merénylet-sorozatnak, mellyel a kalkuttai egyetem diákterroristái akarják Indiát „felszabadítani”.

— Bina Dash kezei a börtönrács mögül is kinyulnak!... Dinesh Gupta bosszúja a föld alól is folytatódik!... — sugdossák Bombay és Kalkutta napfényben égő uccáin s bizonyos, hogy az indiai angol hatóságoknak talán sohasem volt olyan szükségük legfőbb fegyverükre: a bölcsességre és őmuralomra, mint a most következő hónapokban.

India az angol világbíródalomnak az a pontja, ahol ellenségi legelőször szeretnének súlyos csapatot mérni Britanniára. És amint az ir terroristák s a palesztinai arab bombavetői mögött bizonyíthatóan idegen támogatók bujnak meg, épp oly bizonyos, hogy a hindu nemzeti eszme szélsőséges elemeinek esztelen fanatizmusát is nevető örökösök szeretnék a maguk céljaira kihasználni...

Koncentrálják-e az orosz csapatokat az iráni és afgán határon, vagy éppen visszavonják őket, az e percben nem a legfontosabb kérdés. Belemegy-e a Szovjetunió Anglia leköltése és nyugtalanítása céljából valamilyen újabb vállalkozásba: ez a közeljövő titka... A valóságban azonban az Indiáért folyó harc már éveket ezelőtt megkezdődött, s ennek csak kis mellékezője volt az Amanullah-Habibullah-tragédia... Dörrennek a fegyverek, robbannak a bombák s öngyilkos módon feláldozott életek fejeződnek be az akasztófa kötelén.

Ez a hadüzenetküli háború azon a napon kezdődött, amikor a legerősebb szélső-nacionalista szervezet vezetője: Dinesh Gupta kimondta, hogy Mahatma Gandhi közönséges áruló, mert enyhe módszereivel (mint például a vonat elé fekvés!) a szerk.) csupán le akarja vezetni az ellenség hangulatot, ahelyett, hogy mindenáron döntésre hajszolná a függetlenségi harcot.

— Az angol uralom alapja a nagy hindu tömegek közömbössége — mondotta Dinesh Gupta egy titkos gyűlésen. — Háromszázötven millió hindu feletti uralmat, ügyességével és diplomáciájával alig párszor tizezer angol tisztviselő gyakorolja. A hindu népek csak egy mozdulatába kerülne, hogy elsöpörje őket. De a nép lassan ébred és megelégszik Gandhi néma bojkott-módszereivel, vagy Nehru szocialista szervezeteivel...

— Tudjátok, mit kell tennünk?... Ki kell provokálnunk az angolokból valamilyen megfontolatlan cselekedetet!... Valamilyen erőszakoskodságot, mely feldühíti a mi békés tömegeinket!... Merényletekkel, politikai gyilkosságokkal a kétségbeesésbe kell hajszolnunk ezeket a parafasisakos gentlemeneket... Véres retorziókba kell beugratnunk őket, hogy végre kitörjön a lázadás!... A lázadás, amelynek aután mi állunk az élére!...

Dinesh Gupta „feldühítési politikáját” a kalkuttai egyetem diákjai ülésükön alapelveül fogadták el. Hogy honnan szerezték ezek a fiatal gyerekek a pénzt, a fegyvereket, a bombákat,

(Folytatása az utolsó oldalon.)

ez olyan rejtély, melynek megfejtése India északi határain túl rejtőzött. Az orosz kommunisták módszere volt az u. n. „expropriáció”, vagyis, hogy nagyobb pénzüsszeget szállító postakocsit egyszerűen megtámadtak és — világnézeti alapon, a mozgalom javára — kiraboltak...

A bengáliai angol postahivatalokat éjjel rohanták meg Dinesh Gupta diákjai. Az épület felrobbantották, vagy felgyújtották, a pénztárt pedig magukkal vitték. A helyszínen százával heverték a röpíratok, melyek a hindu népet az angolok ellen harcba buzdítják. Az Indiai Császárság egyik végétől a másikig robbantak a bombák, de eredmény — legalább, amilyent Gupta várt — alig mutatkozott. A parafasissakos gentlemanek csendesen elfogták a tetteseket és a bankok, postahivatalok elé szuronyos öröket állítottak.

A szuronyos örrel az éj homályában feltűnő szépségű fiatal lány kezdett el beszélni. Szerelmi ajánlatával valamilyen sötét sarokba, vagy bokorba csalta, ahol másnap átvágtott torokkal találták meg a szerencsétlent. A hivatal pedig kigyulladt és a földön ott feküdtek a röpíratok — „Bande Mataram!” — „Éljen a hazá!”

Az angol titkosrendőrség, a „Special Branch” csak nagyon hosszú nyomozás után tudta kideríteni ennek a szép fiatal lánynak a kilétét...

Bina Dash a neve — szót a jelentés — s a kalkuttai egyetem filozófiai hallgatója. Igen nagy befolyása van társaira, akik között a legszélsőségesebb. Tartózkodási helye e percben ismeretlen. Hugát, Kabya Dasht, aki szintén résztvevett a szervezkedésben, le-tartóztatták...

Az angol hatóságok tehát a terroristák „feldühítési politikájára” a legravaszabb módszerrel: az „agyonhallgatási politikával” válaszoltak. Nem ugrottak be semmilyen provokációnak, nem vezettek büntető-expedíciókat, a hindu tömegek pedig vegyes érzel-mekkel szemlélték a bokorba csalt és legyilkolt hindu katoná holttestét.

Tovább kell mennünk! Fokozni kell az ütemet! — adta ki Dinesh Gupta a parancsot.

Santi Ghose és Suniti Csauri volt a neve annak a két fiatal diáklánynak, akiket Stevens vizsgálóbíró maga elé idézett, hogy kihallgassa őket valamelyik tüntetés ügyében... A két lány tíz golyótt lött Stevens bírónak, azután mind a ketten felhajították a magukkal hozott halálos mérget, még mielőtt ebben megakadályozhatták volna őket. A berohanó tisztviselők már csak három holttestet találtak...

Az angolok eltemették a három halottat és azonnal kinevezték Stevens bíró utódját. — Nem történt semmi.

Dinesh Gupta nevére ekkor már egész India ismert. Valószínűleg ezért határozta el magát arra, hogy a saját élete árán rázza ki honfitársait közömbösségükből... Miközben az egész ország rendőrsége körözött, fényes nappal bement a bengáliai kormányzó palotába és agyonlőtte Simpson ezredet, az indiai börtönök főfelügyelőjét... Az angolok még erre sem követtek el semmi kétségbeesett, kivéve azt, hogy Dinesh Gupta halálraítéltek és jogerősen felakasztották.

Ha azonban a hatóságok azt remélték, hogy a vezér halálával a mozgalom erejét veszíti, akkor rosszul számítottak. Mégpedig azért, mert ebben az időben már régen nem Dinesh Gupta volt a szélső-nacionalista mozgalom igazi vezetője, hanem Bina Dash, az extázisban égő diáklány: „az indiai Jeanne d'Arc”, ahogyan társai elnevezték.

A Special Branch legjobb, legügyesebb detektívjei vadásztak rá, de ha már majdnem elfogták, akkor vidékre menekült, ahol lehetetlen volt elérni. Csúpan felrobbant hidak, égő postahivatalok, lelőtt angol tisztek jeleztek az utat, amerre járt. Ezeknek a merényleteknek a veszteséglistáján azonban egy-két angolra rendszerint tíz-husz hindu halott jutott, mert a „terroristák szeretett fajtájuk vérével sem takarékoskodtak a megtörtént, hogy Kalkutta legfogalmasabb utcáján, vevőkkel teli bazárt döntött össze a pokolgép. A vérben fetregő sebesülteket persze az angol vöröskereszt vitte angol kórházba. Erre jök a „feringik”.

Két héttel azután, hogy Dinesh Gupta-t kivégezték, egy diák a lakása előtt agyonlőtte Garlick bíró, aki a halálos ítéletet hozta...

A diákok is kivégezték, de mindent a legnagyobb csendben, hidegvérrel, anélkül, hogy reklámot csináltak volna vele a gyilkosoknak. A terroristák számítása legszörnyűbb, legszörnyűbb áldozatok ellenére is csodát mondott... A parafasissakosok nem vesztették el a fejüket, nem kezdték el vérengzeni, nem álltak szörnyű bosszút, nem rendelték el statáriumot és igyekeztek minél kevesebb vértanúval megajándékozni a „felszabadítókat”.

Ellenben Bina Dash volt az, aki — illegális központjából irányítva a mozgalmat — lassan kezdte a fejét vesztetni. Érezte, hogy a sok feleslegesen feláldozott élet és a különösebb eredmény nélküli terror következtében rövid időn belül nevétségessé válnak, vagy a közhangulat ellenük fordul. India Szent Johannája mindent egy kockára tett

fel... Katonatiszték, bírák: ezek végeredményben mind kis emberek... A Nagyok közül kell valakinek meghalnia!... Akkor talán...

A kalkuttai egyetem ünnepe (mert azért olyan hallgatói is voltak, akk tanultak!) minden évben a legfényesebb külsőségek között zajlik le. Az ünnepet nagy parádé követi, melyen talán maga az alkirály is megjelenik...

Bina Dash, színes fejkendőjében, homlokára festett kis holddal, a főtribün közvetlen szomszédságában helyezkedett el. A tribün körül valósággal hemzsegetek a testőrök és a detektívek, de a szerény fiatal lányban senki sem ismerte fel száz és száz gyilkosság értelmi szerzőjét...

Most mozgás támad. Igen: a Governor érkezett meg, Sir Stanley Jackson, Bengália főköormányzója... Bina Dash megmarkolja a revolvert és céloz... De nem volt elég

gyors!... A pisztoly csövét félreütötték s a két lövés, mely mégis eldörrent, a kormányzó titkárárt találta el... A mérgefiolát is idejekorán kicsavarták a kezéből. Bina Dash végre sikerült elfogniok... Lord Sinha Roadnak igaza volt. Bina Dash a mozgalom lelke. Hiven az eddig követett alapelvekhez, nem rendeztek diadalmi táncot: a legnagyobb csendben itélték el... Nem halálra, óh, csak kilenc esztendei fegyházra!

Még a mérsékeltb hindu nacionalista körök is mindent elkövettek, hogy amnesztiát kapjon, de ebben a tekintetben az angolok hajthatatlanok.

Amióta India Jeanne d'Arcja börtönben ül, a terroristák tevékenysége erősen visszaesett. De a legutóbbi londoni gyilkosság azt bizonyítja, hogy a „Független Hindosztán” szervezet és a határon túl várakozó „jóakarók” elérkezettnek látják az időt a hindu nép „felszabadítására”.

D. G. Hackett

Tisztítsa meg verét

Borbajok - Visszerek - Megmerevedett erek - Érelmeszesedés - Lábfájás - Kőszvény - Csúz - Fájdalmak - Hátfájás - Ischias - Zsába Női bajok

A mint megtisztítja verét, mindazok az izületi bajok megszűnnek, amelyek nemcsak visszatetsző voltukkal, hanem a velük járó nagy fájdalommal is kínozzák Ont.

Ákármiilyen régi, komoly és bármilyen eredetű is az Ön baja, gyors és gyökeres javulásra számíthat, ha aláveti magát egy Dépuratif Richelet "vértisztító" kúrának, ennek az ezidőszent leghatásosabb gyógymódnak, melyet a modern tudomány a mérgező anyagokkal telítet véráldozatának ajánlhat.

Már a kúra legelső napjaiban a különféle borbajok, mint ekzema, hólyagos pörsevények, sycosis, bőrpíróság, psoriasis, furunculosis, csalánkiütés, prurigo stb. okozta kímzó viszketések megszűnnek. Fokozatosan elszáradnak és lecsnek azután a sebek és a gennyedések, a bőr újra egészségessé és üdév válik. Kőszvény, csúz, zsába, nyakmerevség, neuralgiák, ischias esetében a Dépuratif Richelet, mely könyörtelenül elpusztítja a húgymérgeket, felszabadítja az izületeket és megszünteti az izületi, izombeli, ideges fájdalomakat, egyúttal pedig megakadályozza az ezekben a betegségekbe való visszaesést. Az érelmeszesedettek visszerelt, megmerevedett erei, aranyerei, szívdobogásai és szűdülési szinten nem tudnak ellentálni a vér eme gyökeres "megtisztításának". Nagyon jó szolgálatokat tesz a Dépuratif Richelet az ún. kritikus életkorban is, amennyiben a vér felszabadítása és a vérkeringés szabályozása által megszünteti a vesebántalmakat, az alhasi bántalmakat, vértululásokat és így elejét veszi a legsúlyosabb komplikációknak. Mindezeket felül erősíti a vért és annyira megjavítja az általános egészségi állapotot, hogy a legtöbb esetben valóságos megfiatalodás következik be.

— Tudomásunkra jutott, hogy az utóbbi időben az üzérkedés ellenőrzése címén a város területén olyan egyének zaklatják a kereskedőket, akiknek erre nincsen felhatalmazásuk. Ezek ellen megtettük az intézkedéseket, de a közönségnek segítségre kell a rendőrségnek ebben a munkában.

— Az is tudomásunkra jutott, hogy bizonyos egyének áruba bocsátják Ófelsége, továbbá Mihály nagy fényképét és az ország címerét ábrázoló képeket és egyéb hasonló dolgokat, hogy azzal üzérkedjenek. Számos kétes egyént folytatja az ilyen fajta üzérkedéseket és itt is természetesen a kereskedők azok, akiket állandóan zaklatnak. Ezzel kapcsolatban felhívom a kereskedők és általában a közönség figyelmét arra, hogy királyképeket árusítani csak azok illetékesek, akiknek erre a rendőrkvesztor által személyesen láttamozott engedélyük van.

Nincs közbenjárásnak helye a szobarekvirálásoknál

Sajnálattal és megdöbbenéssel kellett megállapítanunk, hogy bizonyos egyének és családok minden eszközzel ki akarják vonni magukat az alól, hogy a koncentrált tiszteknek szállást adjanak, jöllehet e tekintetben a rekvirálárol szóló törvény világosan intézkedik. Tudomásulvétel végett ezuttal is nyomatékosan közlöm minden-kivel, hogy ott, ahol a lakást a rendőrhatalóság alkalmassnak minősíti, a bérlők vagy tulajdonosok ne is igyekezzenek kivonni magukat rekvirálás alól, sem pedig közben járást, ne próbáljanak meg igénybe venni. Ebben az irányban a törvény teljes szigorával kell fellépünk és minden eszközzel keresztül kell vinnünk a rekvirálási utasításokat.

Számtalan panasz érkezik arról is, hogy egyes háztulajdonosok házbérnemfizetés címén ki akarnak lakoltatni olyan lakókat, akiknél a családfo vagy a kenyér kereső katonai szolgálatot teljesít. A törvény tudvalevőleg a katonai szolgálatot teljesítők családjaikat megvédi a kilakoltatás alól, tehát egyetlen háztulajdonosnak sincs joga kiakoltatást kérni az ilyen családok ellen. Eppen ezért minden háztulajdonos figyelmét felhívom, erre a törvényre és figyelemzetem, hogy ne is kíséreltezenek ilyen embertelen és szivtelen eljárással, mert minden további nélkül hadbírószág elé fogjuk állítani őket.

Tudvalevő, hogy a belügyminiszteri rendelet két órában állapította meg az éjszakai zárórát, amelyet mindenkinek be kell tartania. Ennek ellenére még mindig akadnak olyan egyének, akik az egyes éter- és lokáltulajdonosok többszöri felszólítása után sem hajlandók elhagyni a helyiséget, ugya hogy a rendőrségnek kell beavatkoznia. Tudomásunk van arról is, hogy egyes étteremtulajdonosok különö-

sen a külvárosokban megengedik, hogy egyesek bezárt ajtókat mellett zárórán túl is mulassanak. Akiiket így tettenérünk, azoknak a helyiségét azonnal bezárjuk.

Sokan vannak olyanok is, akik záróra után odahaza folytatják a mulatozást. Ebbe semmi beleszólásunk nincs, azonban az ilyen házimulatságok sem járhatnak csendháborítással és azzal, hogy a szomszédokat éjszakai nyugalmukban zavarják.

Sok szó esik arról is, hogy este tíz óra után iskolás gyermekeket és csatangoló eselégeket látni az utcákon. Mibe tartás végett közöljük, hogy a tíz óra után felügyelet nélkül utcán talált iskolás gyerekeket előállítjuk, őrizetbe vesszük és reggelig a rendőrségen tartjuk, valamint azokat a cselégeket is, akik nem tudnak írast felmutatni munkaadójuktól, arra vonatkozólag, hogy valahová elküldték őket.

Végül még arról akarok szólni, — mondotta dr. Horvat rendőrkvesztor — hogy a közlekedésnek mult évben megkezdett és szépen előrehaladt szabályozását most tavasszal tovább fogjuk folytatni és reményünk van rá, hogy a rendőrség és a polgárság együttműködésével elérjük azt, hogy rövid időn belül Kolozsvár forgalmának lebonyolítása és közlekedési reneszere nagyvárosian mintaszerű lesz.

Még volna valami, ami szintén fontos: a kölcsönös udvariasság a rendőrség és a polgárság között. Alantasaimat a legaprólékosabban kioktattam és utasítottam arra, hogy a polgársággal szemben a legudvariasabban és legilletelmesebben viselkedjenek. Ugyanezt természetesen elvárjuk a közönség részéről is.

Eddig tart dr. Horvat József rendőrkvesztor közérdekű nyilatkozata.

Finomkivitelű butorok: ebédés, háló, kombinált berendezések, rőcamú, fotelek a legmodernebb stílusban eladó. Műasztalos, St. David 3.

Clujon is bevezetik a fényképes személyazonossági igazolványokat

Horvat dr. rendőrkvesztor érdekes nyilatkozata a város lakosságát érdeklő időszéri kérdésekről

Cluj, április 8. Horvat József dr. rendőrkvesztor időnként nyilatkozik Kolozsvár lakossága számára azokról a kérdésekről, amelyek elsősorban érdeklik a közönséget. Horvat kvesztor most ismét az időszéri kérdések egész sorozatáról adott tájékoztatást.

Tudomásunkra jutott, — kezdi nyilatkozatát dr. Horvat rendőrkvesztor — hogy egyes autótulajdonosok olyan egyéneket bíznak meg gépkocsijuk vezetésével, akiknek nincs hajtási engedélyük. Sajnálatlaltal tapasztaltuk, hogy az utóbbi időben igen sok gépkocsibaleset történt. Ennek természetesen az az oka, hogy kevésbé hozzáértő és igen sokszor hajtási igazolvánnyal nem is rendelkező egyének vezetnek gépkocsikat. Szigorú utasítást adtam összes alantasaimnak, hogy a legtüzetesebben vizsgálják felül az összes gépkocsivezetők helyzetét, azoknak iratiat és akikről megállapítást nyer, hogy hatósági jogosítvány nélkül vezetnek gépkocsit, eljárást indítunk ugy ellenük, mint a gépkocsitulajdonos ellen.

Igen sokan keresik a közlekedési ügyosztályt azon a címen, hogy ideiglenes hajtási igazolványt kapjanak. Ilyent a törvény nem ismer és nem is enged meg. Eppen ezért ne is zaklassa senki hasonló kérésekkel a közlekedési ügyosztályt.

A bejelentési kötelezettség

Többibben figyelmeztettem az összes lapok utján a város lakosságát, hogy ugy a saját, mint személyzetük bejelentéseit a törvényben előirt határidőig eszközöljék. Ennek ellenére még mindig sokan vannak olyanok, akik e kötelezettségüknek hanyagságból, vagy kényeimi szempontból, nem tettek és nem tesznek eleget. Az erre vonatkozó ellenőrzést a rendőrség már megkezdte s a kihágókra igen súlyos büntetés vár.

A házmeisterekkel ezuton is közlöm, hogy ha a helyszínen megjelent rendőrközegeknek nem szolgálnak pontos adatokkal a lakókat illetőleg, vagy elhallgatnak bizonyos lakóváltozásokat, azon felül, hogy házmesteri igazolványukat bevonjuk, a törvény előtt is felelni fognak. Különben is a közeljövőben megkezdjük a minisztérium által elrendelt fényképes személyazonossági bizonyítványok kiadását, melyet minden 16 éven felüli clujlakosnak ki kell váltani s magánál kell hordania. Ez egyben ellenőrzés is lesz, mert a személyazonossági igazolványok becsereleésekor minden további nélkül meg tudjuk, hogy ki nem volt eddig bejelentve. Utólagos bejelentéseket csak ugy fogunk elfogadni, hogy az illetőket beirjuk ugyan de a mulasztásért kihágás címén bíróság elé állítjuk őket. A fényképes személyazonossági igazolványoknak a kiadását április második felében, de legkésőbb május elsejével megkezdjük. Ajánlatos, ha mindenki már előre gondoskodik, két fényképről is. (Az igazolványoknál szokásos fényképnagyság.) Senkinek ügyét a rendőrség nem intézi el a jövőben addig, amíg

fel nem mutatja a fényképes személyazonossági igazolványát.

Gyanus egyének üzelmei

Tudomásunkra jutott, hogy az utóbbi időben az üzérkedés ellenőrzése címén a város területén olyan egyének zaklatják a kereskedőket, akiknek erre nincsen felhatalmazásuk. Ezek ellen megtettük az intézkedéseket, de a közönségnek segítségre kell a rendőrségnek ebben a munkában.

Az is tudomásunkra jutott, hogy bizonyos egyének áruba bocsátják Ófelsége, továbbá Mihály nagy fényképét és az ország címerét ábrázoló képeket és egyéb hasonló dolgokat, hogy azzal üzérkedjenek. Számos kétes egyént folytatja az ilyen fajta üzérkedéseket és itt is természetesen a kereskedők azok, akiket állandóan zaklatnak. Ezzel kapcsolatban felhívom a kereskedők és általában a közönség figyelmét arra, hogy királyképeket árusítani csak azok illetékesek, akiknek erre a rendőrkvesztor által személyesen láttamozott engedélyük van.

Nincs közbenjárásnak helye a szobarekvirálásoknál

Sajnálattal és megdöbbenéssel kellett megállapítanunk, hogy bizonyos egyének és családok minden eszközzel ki akarják vonni magukat az alól, hogy a koncentrált tiszteknek szállást adjanak, jöllehet e tekintetben a rekvirálárol szóló törvény világosan intézkedik. Tudomásulvétel végett ezuttal is nyomatékosan közlöm minden-kivel, hogy ott, ahol a lakást a rendőrhatalóság alkalmassnak minősíti, a bérlők vagy tulajdonosok ne is igyekezzenek kivonni magukat rekvirálás alól, sem pedig közben járást, ne próbáljanak meg igénybe venni. Ebben az irányban a törvény teljes szigorával kell fellépünk és minden eszközzel keresztül kell vinnünk a rekvirálási utasításokat.

Számtalan panasz érkezik arról is, hogy egyes háztulajdonosok házbérnemfizetés címén ki akarnak lakoltatni olyan lakókat, akiknél a családfo vagy a kenyér kereső katonai szolgálatot teljesít. A törvény tudvalevőleg a katonai szolgálatot teljesítők családjaikat megvédi a kilakoltatás alól, tehát egyetlen háztulajdonosnak sincs joga kiakoltatást kérni az ilyen családok ellen. Eppen ezért minden háztulajdonos figyelmét felhívom, erre a törvényre és figyelemzetem, hogy ne is kíséreltezenek ilyen embertelen és szivtelen eljárással, mert minden további nélkül hadbírószág elé fogjuk állítani őket.

Tudvalevő, hogy a belügyminiszteri rendelet két órában állapította meg az éjszakai zárórát, amelyet mindenkinek be kell tartania. Ennek ellenére még mindig akadnak olyan egyének, akik az egyes éter- és lokáltulajdonosok többszöri felszólítása után sem hajlandók elhagyni a helyiséget, ugya hogy a rendőrségnek kell beavatkoznia. Tudomásunk van arról is, hogy egyes étteremtulajdonosok különö-

Mikor e beth, a ny Cunarder, borus szül a hasonló másik leg Mary és a gában elh sonparki rópai hábo je volt Ne pitány, vagy ha egyetlen nyilatkoz ez az egy továbbiak magától.

Annál mester, al érkezés e Broadway népszerű A legénys lön jutalm ségban k

— Nem gyorsan szállásme

— Miér könnyű u jón. A bá kártya és lány.

— Mi hangzott

— Hog mes Soum rám süt a Jelképes fény után

Egy dol szólo meg Amerika volt-e? — cserkike kicsiny ne te nevé a a vereség gével szer bárki, aki finn vér i

Sumner nagy pub tulságosar gatas: M kat tudon get ért. „ fotografik egész kör lemeze” — mack, An politikai r

Nehéz több és r lemezt a gati kez nütlennek Washington hasson. E róla az a ostobaság modott, t

sodik vilá gyan az e landóan a a szfikszo kodott M közélebb

Európá háboruba rópánok legbizosá óvilágról. dete óta vagy ritk ma nagy ezen a té

Newyorki levél

politikáról, háborúról és arról, hogy Amerika ismét milyen messzire van Európától

Newyork, április 8.

Mikor egy héttel ezelőtt a Queen Elisabeth, a nyolcvanöt ezer tonnás, félig kész Cunarder, a világ legnagyobb hajója, háborús szürkére festett, hatalmas testével a hasonlóképpen Newyorkba rekedt két másik legnagyobb óceánjáró, a Queen Mary és a Normandie közvetlen társaságában elhelyezkedett a legnagyobb Hudsonparki dokkban, három napon át az európai háborúnak ez a legújabb „menekült” je volt Newyork szenzációja, Townley kapitány, a hajó parancsnoka lakonikus, vagy ha úgy tetszik, brit szűkszavusággal egyetlen mondatban volt csak hajlandó nyilatkozni a hajó kalandos utjáról. Bár ez az egy mondat sem árult el semmit, a továbbiakban minden kérdést elhárított magától.

Annál népszerűbb volt Cronin szállásmester, aki matrózai társaságában a megérkezés estéjén nagy áldomást csapott a Broadway és a 42. ucca sarkán az egyik népszerű étteremben. Pénzüik bőven volt. A legénység minden tagja 120 dollár külön jutalmat kapott, mikor a hajó biztonságban kikötött az amerikai partokon.

— Nem félték az uton? — kérdezték a gyorsan csoportba verődött riporterek a szállásmestert.

— Miért féltünk volna ilyen nagyszerű, könnyű utazáson? Magunk voltunk a hajón. A bár nyitva volt a fiuknak. Volt kártya és bőségesen a legjobb angol dohány.

— Mi most a legközelebbi terve? — hangzott a következő kérdés.

— Hogy mit csinálók? Kimegyek a Times Square-re, sétálok és élvezem, hogy rám süt a sok láma fénye.

Jelképpen a szállásmesterek ez után a fény után való éhségében van a leghama-

rabb szembeötölő különbség a háboruszkodó Európa és a háboruban való részvételtől hallani sem akaró Amerika között. Ebben és talán még inkább abban, hogy a huszadik század emberének büszke vívmánya, a távolság kiküszöbölése kontinens és kontinens között, a háboru hatására teljes csődbe került. A rádiót, első pillanatra azt hinné az ember, nem befolyásolják a háborúnak a szabad mozgást akadályozó intézkedései. De a valóságban ez csak látszatra van így. A cenzura itt is, a sajtóban is, legtöbbször megváltoztatja vagy éppen eltörzti a valóság képét. Most tűnt csak ki, hogy Finnország városait, ipartelepeit és vasuti elosztását, pályaudvarait sokkal jobban elpusztították a rendszeres orosz légitámadások, mint azt a Finnországból küldött cenzurázott híradások alapján gondolni lehetett. Ez csak egy eset a sok közül — természetesen ez az átlagember első gondolata, amikor ilyesmire olvas vagy hall a rádióhíradások között.

Igy kerül a cenzura vasfalaival elzárt Európa mind távolabbra és távolabbra Amerikától. De a közvetlenül küldött üzenetváltás szervezete is erősen szenved a háboru következtében. Igaz, a táviratváltást, akár kábel, akár rádiogram formájában, nem érinti a háboru. De a közvetlen híradásnak ennél a formájánál a költség jelent nehezen leküzdhető akadályt. A rendes postai forgalom szervezete, ha nem is bűnül meg egészen, hihetetlenül lassan működik.

A késés oka az, hogy az Óceánon cirkáló, vagy a fontos kikötőkben székelő brit dugáru-bizottságok különös előszereettel vetik magukat a postaszákokra, postacsoportokra és a levelek sokszor hetekig késnek.

Érdemes volt-e?

Egy dolgot bizonyos: a finnek sok időre szóló megbecsülést érdemeltek ki egész Amerika közvéleménye előtt. „Érdemes volt-e?” — kérdezi a Newyork Times vezércikke és a felelet így hangzik: „Egy kicsiny nemzet örökre emlékeztetése tette nevét azzal, hogy vállalta a kockázatot a vereség elkerülésének igen kis eshetőségével szemben is. Ki tagadhatná, hogy bárki, akinek az ereiben csak a legkisebb finn vér is folyik, erre ma büszkébb lehet,

mint volt néhány hónappal ezelőtt, hogy semmiféle államérdéket nem lehet ezentul ürügyül felhozni Finnország ellen, ha egyszer a normális viszonyok helyreállanak Európában, hogy világossá lett szabad emberek harci erejének kétségtelen fölénye egy diktatura szolgálói felett. A finnek elvágva minden segítségétől, vérükkel pocsékték meg jogukat a szabadsághoz. Mások beszéltek a szabadságról — ők meghaltak érte.”

Mit végzett Sumner Welles?

Sumner Welles utjának nem volt valami nagy publicitása itt Amerikában. Ahhoz túlságosan is egyoldalú volt az egész látogatás: Mr. Welles csak hallgatott, dolgokat tudomásul vett, de ezzel küldetése véget ért. „Mr. Welles olyan tárgyilagosságnak, fotografikusnak és receptívnek tűnt fel egész körútján, mint egy felvevőgép viaszlemeze” — írta róla Anne O'Hare McCormack, Amerika egyik legnépszerűbb külföldi politikai riporternője.

Nehéz volna előre látni, hogy lesz-e több és realitásos hatása, ha ezt a viaszlemezt a szövetséges politika gépezete forgatni kezdi. Ebben a pillanatban valószínűtlennek tartják itt Amerikában, hogy Washington kezdeményezése békét hozhasson. Furcsa együttes: állapítják meg róla az amerikai és bármennyire vétkes ostobaságnak tartják ezt az egész kifacodott, tehetetlenségében monstrózus második világháborút — World War II. ahogyan az egyik nagyon elterjedt hetilap általánosan nevezi —, senki sem hiszi, hogy a szűkszavú hallgatag, begombolókodott Mr. Welles utja egyetlen nappal is közelebb hozza a béke lehetőségét.

Európának, elsősorban természetesen a háboruban legközvetlenebbül érdekelt Európának ez a tanácsatlansága az, amit legbiztosabban tudnak itt Amerikában az óvilágról. Amerikai ember a háboru kezdete óta Európába vagy egyáltalán nem, vagy ritkán utazik. Az üzleti utazások száma nagyon kevés és ha történik is valami ezen a téren, inkább az európai üzletkötő

fél kel át az Óceánon. Magánember csak a legnagyobb nehézséggel kaphat utlevelet. Üdülésre, rokonlátogatás céljából egyáltalában nem.

Sok kárt tettek az amerikai közvélemény befolyásolása szempontjából a most már két év óta állandóan özönlő és túnyomó többségükben zsidó menekültek. Semmi esetre sem tesznek jó szolgálatot, senkinek, még a zsidóságnak sem, az olyan nyilatkozatok, mint amit a Rex fedélzetén Newyorkba érkező M. C. Troper, a zsidó menekülteket szétosztó bizottság európai főmegbízottja lett. Herr Troper szerint a zsidóságra történelmük legsötétebb korszaka következik, ezt zsidó ember létere természetesen hiheti és mondhatja. De szerinte „az európai kontinens hamarosan a modern történelem egyik legnagyobb éhínségtől fenyegetett területévé válik”, olyan mértékben, hogy ehhez csak a nagy indiai éhínséges területeket lehet hasonlítani.

Emberileg érthető az ezres és tizezres tömegekben letelepedő európai zsidóságnak ez a sötétenlátása az európai viszonyokról. De annál sajnálatosabb, hogy az amerikai közvélemény legnagyobb részét ennek az egyoldalú véleménynek hatása alatt itéli meg az egész európai helyzetet.

Az őszi elnökválasztás esélyeit még nem lehet tisztán látni. Teljes bizonyossággal még az sem dől el, hogy ha esetleg a közvéleményben valami nagyobb eltolódás történne akár a demokrata párt, akár

Só nélkül is lehet főzni

de az ilyen étel nem ízlik, mert a só nélkülözhetetlen. Így a kávénál sem nélkülözhető a Franck-kávépótlék.

személy szerint Roosevelten, az elnök indul-e harmadikban a választáson.

A harmadik négy év, a third term, mindenesetre már most is mindenki száján van és félt, hogy elkapott, komolyan nem vett szólam lesz, mikorra komoly döntésre kerül sor. Már most is gyakran lehet hallani „That third term business!” — és ahogyan mondják, nem túlságosan nagy respektus érzik belőle.

Nehéz bármilyen ítéletet mondani, éppen olyan helyen, mint Newyork, amely sok szempontból majdnem távolabb esik az igazi Amerikától, mint Európa. De azért itt határozottan az érzik, hogy nem is annyira az elnök személye, mint a személyéhez kapcsolódó kormányzat — adminisztráció — lett és lesz mindjobban, végül esetleg végzetesen népszerűtlenné. A félhivatalos jellegű vagy magánvállalkozásként dolgozó közvéleménykutató szervek és intézmények — ezeknek itt Amerikában igen fontos szerepük van, mind a politikai mind az üzleti életben — százaléka még nem foglalták össze a közvéleménynek ezen a ponton való átalakulását. Roosevelten annyira kikezdetlenül amerikai egyénisége a döntés közvetlen közelségében döntő tényező lehet. Mint ahogy 1936 őszén sem sejtették előre azt a

döntő fölényű győzelmet, ahogyan második ízben emelték az elnöki székbe a névtelen választók milliós tömegei azt a Rooseveltet, akit a különböző érdekeltségek és a szolgálatukba álló sajtó újra meg újra diszkreditálni akart.

Kétségtelen, hogy egyenlő rangu ellenfele F. D. R.-nek — a komoly népszerűség jele, hogy a népszerű s egyedül a tömegek kedvelt kereső sajtó gyakran kezdetűvel ír az elnökről — eddig egy sincsen. Dewey, Garner — ezt a két nevet veszi észre és hallja meg a belső politikai erők egymással való mérkőzésében járatlan idegen, de ezek sunt nominata tantum, nem is egyebek pusztá nevével...

Az igazi Amerika Newyorkon túl kezdődik. Néhány nap múlva hosszabb, teljes hónapig tartó utazásra készülök, hogy bejárjam ennek az igazi Amerikának legalább egy részét, az ipari vidékeket és a Közép-Nyugatot, Illinois, Indiana államokat, Csikágót, s azután New-England vidékeit. Egy későbbi levélben majd ennek a Newyorknál valódi Amerikának viszonyairól és politikai véleményéről igyekszem egy és mást elmondani olvasóinknak.

Dr. Safran főrabbi beszéde az orvostudományi törvényének vitájában

Milyen módosításokat javasolt a főrabbi

Bucuresti, április 8. Röviden beszámoltunk arról, hogy az orvostudományi törvényvitájában felszólalt dr. Aieș Safran főrabbi is. A főrabbi beszédét részletesen az alábbiakban ismertetjük:

„A törvénytervezet — mondotta Safran dr. — Hortolomeiu egészségügyi miniszter azon óhajából fakadt, hogy a szenvedők gyámoltóinak kiváló karát a román állam új, egészséges berendezésének ritmusába iktassa. Miért kértük a miniszter ur nemes gondolatát és éppen ezért a tervezetet meg fogom szavazni. Engedtessek meg azonban, hogy néhány megjegyzést tegyek, amelyek véleményem szerint a törvény igazságos alkalmazásához fognak hozzájárulni.

1. A tervezet szerint a kollégiumba való felvételi kérelmet 30 napon belül lehet fellebbezni. A jelöltnek így nem lesz módjában megmondani, hogy a tanács mikor és hogyan döntött, mert a határozatot a jelölt beidézése nélkül hozzák meg. Ha tehát a felvételi kérelmet elutasítják, úgy szükséges volna, hogy a határozatot közöljék a jelölttel, a fellebbezési határidő pedig a közléstől számítandó.

2. A tervezet előírja, az orvos-könyv bevezetését. Nehogy adott esetben az orvos-könyvet igazságtalanul vonják vissza, úgy hisszük, jó volna törvénybe iktatni, hogy csak jogerős ítélet alapján lehet azt visszavonni, vagy megsemmisíteni. Az orvostudomány egyik szerve sem volna jogosult tehát sem a visszavonásra, sem pedig a megsemmisítésre. Másrészt a könyvek kicserélése esetén a régiék mindaddig érvényben maradnak, amíg a kollégium új könyvecskéket bocsát ki.

3. A törvényjavaslat megengedi az orvosi gyakorlattal való ideiglenes eltiltást, sőt a karból való ideiglenes kizárást is, de

nem tiltja meg az első fórumnak, hogy határozatát azonnal végrehajthatónak nyilvánítsa. Kérjük, írják a törvényben határozottan elő, hogy sem a felfüggesztés, sem a karból való kizárás nem végrehajtható, csak miután a legfőbb semmitűszék azt megerősíti. Kivételt ez alól csupán a büntelmi eljárás alatt álló orvosok képeznek.

4. A fegyelmi bizottságok által kiszabandó büntetésekkel kapcsolatosan igazságos volna tisztázni, hogy a büntetések feltétlenül a törvény által előírt sorrendben alkalmazhatók, vagy pedig minden egyes vétség számára minimális és maximális büntetést előírni. A fegyelmi bizottságokat kötelezzék arra, hogy határozataikat megindokolják.”

Dr. Safran ezután hangsúlyozta, hogy megjegyzései és javaslatai a törvény minél jobb és igazságosabb alkalmazását célozzák.

Olaszországba tizenöt ezer darab szarvasmarha exportálható

Bucuresti, április 8. Az új olasz-román gazdasági egyezmény keretén belül előreláthatólag nagyobb arányú élőállatkivitel bonyolítanak majd le Olaszországba. Mint értesülünk, Olaszország 15 ezer szarvasmarha kivételére állapított meg beviteli keretet Románia számára. Ezt a mennyiséget a következőképpen szállítják majd le: 300 szarvasmarhát exportál Románia Olaszországba hetenként, vagyis 1200 szarvasmarhát havonta. A szállítások még nem indultak meg, mert a kivitelre kerülő szarvasmarha árának megállapítására vonatkozóan még folynak a tárgyalások. A megállapodás azonban előreláthatólag erre vonatkozóan is rövidesen létrejön és az Olaszországba irányuló élőállatkivitel még ezen a héten, vagy a jövő hét elején megindul.

HÍREK

— II. Károly király öfensege 14 jogszláv újságírókat tüntetett ki. Bucurestiből jelentik: A Curenul írja: Tegnap délután a propagandaügyi minisztériumban ünnepélyes keretek között folyt le 14 jogszláv újságíró kitüntetésének átadását a szakmai érdemeikért, amelyeket a román-jugoszláv barátság szolgálatában szereztek. Beszédre V. Ribnicar, a Politika című lap szerkesztője választott, aki a jugoszláv újságírók hódolatát tolmácsolta öfensege II. Károly király iránt. Hasonló szellemben beszéltek és megköszönték szívélyes romániai fogadtatásukat Velinir Vinics, a jugoszláv miniszterelnökség külügyi osztályának igazgatója és M. Ozerovics, az Avala újságírók főszervezője. Este a jugoszláv újságírók elutaztak Belgrád felé.

— Dr. TATARU CORIOLAN KIRÁLYI HELYTARTÓ A HUSVÉTI ÜNNEPEKIG NEM TART FOGADÓ ÓRÁKAT. Dr. Tataru Coriolan, Szamosartomány királyi helytartója visszaérkezett Bukarestből, ahol a különböző minisztériumokban a tartomány hivatalos ügyeit intézte el. Tekintettel arra, hogy az új költségvetéssel kapcsolatosan az ügykezési tennők rendkívül felszaporodtak, Szamosartomány királyi helytartósága lapunk útján is közölni teszi, hogy dr. Tataru Coriolan királyi helytartó a kihallgatásokat a román husvétii ünnepek utáni feljűgészítette és senkit semmiféle indokolással nem fogad.

— Januárban 65 százalékkal emelkedett a házasságkötések száma Németországban. Az 1939. év négy utolsó hónapja alatt 56 német nagyvárosban kerekben 130 ezer jegyespárt eskettek össze, vagyis 55.3 százalékkal többet, mint az előző év utolsó harmadában. Az egész 1939-es év folyamán Németország nagyvárosaiban 288 ezer házasságot kötöttek, tehát 61 ezerrel, vagyis 27 százalékkal többet, mint 1938-ban. Hogy a házassági kedv még állandóan fokozódik, annak egyik jele, hogy 1940 januárjában a házasságkötések száma 65 százalékkal emelkedett.

— Németország állatállománya nagyobb, mint a világháború alatt. Az 1939 decemberéből való legújabb adatok szerint a német állatállomány ismét emelkedett. A sertések száma — 29.1 millió — ötszáz ezerrel magasabb, mint a legutóbb megjelölt számláláskor volt. A szarvasmarha állomány, amely 23.9 millió darab, a világháborús időkhez viszonyítva másfélmillióval emelkedést mutat. A tejelő tehének száma több, mint egy millióval emelkedett.

— Letartóztatták a tárgumuresi Splendid-szállóban történt 400.000 lejes betörés tettesét. Marosvásárhelyről jelentik: Annak idején beszámoltunk arról, hogy a bucaresti Cismigiu-parkban akasztott ember holttestére találtak. A rendőrség a holttest személyazonosságát napokon át nem tudta megállapítani, mert az öngyilkosnál semmiféle személyazonosságot igazoló iratot nem találtak. Az áldozatról egy fényképfelvételt készítettek és több lapban közzétették. Így ismert rá annak egyik hozzátartozója, aki Temesvárról nyomban Bucurestibe utazott és közölte a hatóságokkal az áldozat személyazonosságát. Kitént, hogy az öngyilkos nem más, mint a megelőző nyáron Marosvásárhelyen a Splendid-szállóban történt nagyszegű betörés egyik tettese, Müller István temesvári lakos, aki társával, Bretter Jakabbal egy délelőtti 400.000 lejt lopott el a szállóban szobát bérlő Binetter Armin harisnyagyári ügynök csomagjaiból. A két betörő ugyanis napokon át kísérte útján az ügynököt, míg végre Marosvásárhelyen felhasználva a kedvező alkalmat, Binetter távollétében észrevétlenül behatoltak szobájába és pillanatok alatt végrehajtották a betörést. A zsákmányon megosztottak s mindketten külföldre utaztak. Müller Jugoszláviába szökött, majd Magyarországra, ahonnan visszatoloncolták, de jóideig még sikerült a rendőri hatóságok előtt szökésének okát leplezni, majd amikor ez ismert lett, páratlan ügyességgel kiskiklott a rendőrség kezei közül, míg végre önmaga vett véget életének. Nem volt kétsége a nyomozó hatóságok előtt, hogy gyakorlott és ügyes bűnözőkkel áll szemben. A nyomozás fokozott figyelemmel folyt és végre sikerült megállapítani azt, hogy Müller társa, Bretter Jakab a francia Rivierára szökött, majd pedig Montecarloban próbált szerencsét, ahol minden pénzét elvesztette és végül is a rendőrség kezére került. A romániai hatóságok Bretter kiadatása ügyében megkeresték a francia hatóságokat. A megkeresésre a francia rendőrség kiszolgáltatta a letartóztatott Brettert, akit a napokban már Marosvásárhelyre is kísérek. Bretter ügyében a vizsgálat most folyik és valószínű, hogy ügye hamarosan tárgyalásra is kerül.

Tekintse meg kirakatainkat:
Feltűnő olcsó árak!

Weinberger Radu
szövetüzele

CLUJ, CALEA REGELE FERDINAND No 23.

— Meghalt néhai dr. Singer Jakab főrabbi özvegye. Temesvárról jelentik: Alig néhány hónappal ezelőtt temették el a temesvári zsidóság kiváló főrabiját, dr. Singer Jakabot és most a halálba követte őt szeretett hitvese, dr. Singerné, született Rotter Ilona urmó, néhai Rotter Vilmos hitközségi elnök nemeslelkű leánya. A nagyszony, minden jónak és nemesnek igaz istápolója, tragikus váratlansággal hunyt el vasárnap reggel. Régi szívujaja kiváló férjének elhunytá óta elhatalmasodott rajta és néhány hónap óta nagyon sokat szenvedett. Halála városszerte öszinte, nagy részvétet keltett. Közeli hozzátartozói közül gyászolják: Grosz Lajosné, faterkeskedő neje, Singer László gyógyszerész és dr. Singer György ügyvéd, a megboldogult gyermekei, Lya, Judit és Veruka unokái, továbbá testvérei: Hegyi Elemérné, Horvát Lajosné, Domonkos Oszkárné és Kiss Jánosné. Temetése hétfőn délután ment végbe nagy részvét mellett a temesvári II. kerületi izraelita templom melletti paplakból. A temesvári izraelita hitközségi testületileg, a Zsidó Nemzeti Szövetség és az Országos Rabbiegyesület vezetősége küldöttségileg vett részt a kiváló halott végtisztességén.

— ELMARAD FEJÉR SÁNDOR HANGVERSENYE. Fejér Sándor hegedűművésznek a Concordia klubban ma este hirdett hangversenye, a művész megbetegedése miatt, elmarad.

— Elvezeti cikkeket kutatóintézet. A brémai Nemzetközi Dohánykutató Társaság új intézetet nyitott meg, amely az élvezeti cikkeket általános és összehasonlító vizsgálatával foglalkozik. Egy másik, ugyancsak ujonnan megnyitott intézet a dohányiskolák számára való tananyag előteremtését tűzte ki céljául.

— Hatalmas érdeklődés előzi meg a kisebbségi újságírók hetedik kulturesztjét. Fokozott érdeklődés várja a Kisebbségi Újságírók Egyesületének legközelebbi művésztétjét, amelyet április 9-én este fél 9 órai kezdettel tartanak a katolikus gimnázium dísztermében. Az estély műsora a következő: gróf Teleki Adám képviselő, az Erdélyi Gazda főszerkesztője bevezetőt mond. Incze Margit operabénekesnő operabénekesnő szerepel, S. Hermann Katica zongoraművésznek kísérete mellett. A Kolozsvári Magyar Dalárda: Beszűch: Ossian dala, a tenorszólist éneklil dr. Fellner Győző, vezényel Rezik Károly karnagy. Sebesi Péter: Reményik és Áprily versek (szavaltat). Kern István: hegedű-szám. Gyallay Pap Sándor: költemények. Szűnet után Tompa Lajos országgyűlési képviselő: Érdekes mozzanatok az ipari céhek életéből. Zöldné Möriz Ilonka énekesnő: Magyar nóták, Körösi Dudus és zenekarának kísérete mellett. Kolozsvári Magyar Dalárda: Szűllősi A.: Borsdal és királyhimmusz (Imnul Regal), vezényel Rezik Károly karnagy. A gazdag és változatos műsor teljes mértékben meg is érdemli azt a nagy érdeklődést, amely a kiváló szereplők (gróf Teleki és Tompa képviselők előadásai és a sok dicsőséget szerzett Kolozsvári Magyar Dalárda) közreműködése iránt városszerte megnyilvánul.

— Eljegyzés. Stern Fánika Bársana és Goldstein Jaszi Satumare jegyesek. M. k. é. h.

— Eljegyzés. Waldmann Margit (Valea lui Mihai) Oradea és Waldmann Lézer Bistrița jegyesek. M. k. é. h.

— Eljegyzés. Pollák Rella Frata és Deutsch Simon Cluj jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Holnap indul az izgalmas és kalandok filmje a ROYAL-ban

Harry Baur

Többi szerepekben: Pierre Renoir, Albert

életének legnagyobb teljesítménye
Mollensrd kaléz kaplány

Prejean és Dalio a „Máltai ház” mesemondója

Ma utoljára: GAAL FRANCI UTOLSÓ KATALIN és CONFLICT dupla műsorban.

A CFR megszüntette az eporttarifát. A CFR április 1. kezdettel megszüntette az exportfuvartarifát és ezen időponttól kezdve a belföldi tarifát alkalmazza a kivitelle szánt áruknál is. Ha tehát csak osztálytarifa van, az nyer alkalmazást, ha pedig speciális tarifa, ugy ez utóbbi. Ha létezik a kérdéses árukra vegyesen állomási tarifa is és osztály, vagy speciális tarifa, ugy az állomási tarifát a kivitelnél csak az iparpártolási kedvezményben részesülő vállalatok élvezhetik.

— Halálozás. Március hó 28-án elhunyt Reghinben Steuer Jenőné szűl. Klopót Hani 58 éves korában. Temetése március 29-én ment végbe nagy részvét mellett. Halálát férje, fia Steuer Jacob és családja gyászolja.

— Svéd lap Finnországot ajánlja az idei Nobel-békedíjra. Stockholmól jelentik: Az egyik svéd lap azt javasolja, hogy az idei béke Nobel-díjat Finnországnak adják. A lap szerint már volt arra példa, hogy a békedíjat nem személy kapta, hanem intézmény, mint például a genfi Vöröskereszt, vagy a nemzetközi békeudmoz. De meg lehetne oldani az alakosság kérdését úgyis, hogy Finnország képviselőiben Kallio elnök kapja meg a díjat.

— A schimbás motorkerékpárosok figyelmébe. Bucurestiből jelentik: Az 1940 március 9-én kelt közlemény folytatásaképpen, amely a schimbás motorkerékpárosokra vonatkozik, a nagyvezérkar még a következőket közli: 1. A 17. számú közlemény 4. pontja az alábbiak szerint módosul: A motorkerékpárosok bármilyen védjűgnyel transzmisszióval rendelkeznek, akár Cardanikus, akár láncátvételű. 2. schimbásoknak a motorkerékpárcsapatokhoz való átvételére vonatkozó rendelkezéseket a nagyvezérkar így szabályozza: a) az 1940 április 30-ig jelentkezhettek az 1940 korosztályú férfiak, függetlenül a fegyveremelőtől és attól az egységtől, ahol besorozást nyertek; b) az 1940 április 30. után csak azok az 1939 és 40. korosztályú ifjak, akik motorosított egységekhez nyertek beosztást és akiknek így joguk van, hogy schimbás motorkerékpárosok lehessenek, a 10. számú közlemény 4. pontja értelmében. Az idevonatkozó kéréseket közvetlenül a nagyvezérkar I. osztályához kell benyújtani a vonatkozó egységek útján.

— Strasserné Hermann Katica zongoraművész és Kertész Vilmos baritonista hangversenye. Április 2-án, kedden este a Concordia klub által rendezett zeneestélyen szerepelt ez idényben először nyilvánosság előtt Strasserné Hermann Katica zongoraművész. Műsorán Liszt: Gnomon Reigen, Chopin: Ballade As-dur és több Etűdeje szerepelt. Ezutal is tanúbizonyoságot tett kiváló művészi tehetségéről, mert az előadott műveket oly precizitással és átérzéssel interpretálta, hogy a jelenlevő szépszámú közönség igaz elragadtatással hallgatta a kiváló zongoraművésznőt. Kertész Vilmos egy Händel- és Mozart-áriát, valamint több Schubert és zsidó dalt énekel meglepő intelligenciával. Kertésznek gyönyörű baritonhangja van és kellő studium mellett igen szép reményekre jogosító énekes válhat belőle. A közönség meleg szeretettel fogadta a fiatal énekest. A Concordia klub vezetősége minden dicsőretet megérdemel, hogy egyrészt a közönséggel a zeneirodalom értékes műveit ismerteti meg, másrészt pedig fiatal művészeknek lehetőséget ad, hogy nyilvánosság elé léphessenek. Szeretnők, ha ezt a szép kulturális munkát a klub vezetősége továbbra is folytatná.

— „A háború és az arab világ” címen tart előadást Ichak Hecht (Jeruzsálem) az E. Zs. N. Sz. timisoarei helyi csoportjának dienszjei keretében f. hó 10-én, szerdán este 9 órakor a Zsidó Kulturothomban (I. Str. Gh. Lazar 5). Tekintve az előadó illusztris személyét, aki egyike az arabkérdés legkittűnőbb ismerőinek, az előadást méltán felfokozott érdeklődéssel várja Timisoara zsidósága.

Újabb árverések a vámhivatalokban

A pénzügyminiszter rendeletére, a vámközégek által elkobzott árukra és tárgyakra a következő vámhivatalokban tartanak újabb árveréseket: április 17-én Timisoara-Begal vámhivatalban, április 18-án Orsován és Sigheten, április 19-én Clujon, április 20-án Lugojon és Alba-Iulian. A Hivatalos Lap április 4-iki (Partea II.) száma részletesen felsorolja az árverésre kerülő árukat és tárgyakat.

— Megszakadtak a japán-orosz kereskedelmi tárgyalások. Moszkvából jelentik: A német távirati iroda jelentése szerint Japán és az Oroszország közötti kereskedelmi tárgyalások megszakadtak. Hasonlóképpen holtpontra jutottak a többi vitás kérdésre, így az orosz vízekben való halászatra vonatkozó megbeszélések is.

— Kérelem a jászivűvekhez. Egy szivbajos, teljesen munkaképtelen asszony kéri a jászivű embereket, hogy husvét előtt támogassák fával és élelemmel, mert három gyermekével együtt éheznek. Pénzt is kér, mert teljesen magára van hagyatva. Cime: Winkler Mórné Cluj, Str. Mărăsesti 28/a, apartament 4.

Mozik műsora

A CAPITOL MOZGO MÜSORA:

Revük revűje. Káprázatos, színes revűfilm. Amerika legszebb filmsztárjaival. Csodálatos kiállítás és rendezés. Gyönyörű zene, tánc és balett. Szereplők: Zorina, Adolf Menjou, a Ritz testvérek. A film előt Paramount világhíradó.

A ROYAL MOZGO MÜSORA:

Két szenzációs slágerfilm egy helyért! I. Gaál Franci és Franchot Tone szenzációs premijere: Az utolsó Katalin. II. Az év legnagyobb sikerű francia filmje: Conflict. Fősz.: Coraine Luchaire, Roger Duchesne és Annie Ducaux. Műsor előtt: 2 premier híradó háborús felvételekkel. Előadások: Gaál Franci: 3.20, 6.20, 9.30, Conflict: 5, 8, 11 órakor.

AZ EDISON MOZGO MÜSORA:

Az őserdő királya. Érdekes, lebilincselő két részes dzsungelfilm. Mindkét rész egy-egy izgalmas harocok benszülőttekkel és vadállatokkal. Főszereplő: Buster Crabbe, a csodaszű. Előtte: Uj Paramount híradó.

A RIO MOZGO MÜSORA:

Hétfőn, kedden és szerdán: 3, 6 és 9 órakor nagy kettős műsor! Clujon utoljára: I. A csavargókirály. Az évad legnagyobb kalandor filmslágere. Fősz.: Roland Colman, Frances Dee és Basil Rathbone. II. Lukrécia Borgia. Monumentális rendezésű történelmi dráma. Fősz.: Gabriel Gabrio és Edwige Feuillere. III. A legújabb Metro híradó.

Következő műsorunk csütörtökön: Közkívánatra! I. Robin Hood. II. Botrány a tőrőn

Szerkesztői üzenetek

„G. D., Oradea”. Az iparendély kiadásának törvényes akadályja nincs. Forduljon az ottani munkakamarához, ahonnan az összes formalitásokra, a szükséges iratokra nézve felvilágosítást kaphat.

G. D., Marghita. Inzestrarea kötvénye nem nyert. A kérdézet külföldi nyereménykötvények ügyében forduljon a Banca Comerciala Română bucaresti pénzügyéhez, ahol felvilágosítást kaphat. Küldjön nekik felblyegzett választörteket.

Többeknek: Az Inzestrarea kötvények eddigi sorsolásainak egyikén sem huzták ki a következők Inzestrarea kötvényelt:

L. G., Diciosánmartin.
D. E., Timisoara.
E. S., Marghita.
J. N., Arad.
L. J., Sannicolaul.
G. C., Baia-Mare.
R. M., Geoagiu de Jos.
„Gutenberg”.
K. F., Salonta.
I. F. si Fil, Satu-Mare.
„Kawah”.

RÁDIÓ-MÜSOR

Kedd, április 9.

Bucuresti. 7: Hanglemezek, ritmikus torna, orvosi és háztartási tanácsadó. 7.45: A műsor befejezése. 12: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, hírek. 12: Lemezek. 13.30: Mandolinzene. 14.20: Agnes Mária énekel. 14.40: Harmónikazene. 19.17: Lemezek. 19.55: Hírek magyar nyelven. 20.20: Dalok. 21: Szimfónikus zene. 20.30: Játék két zongorán. 22.55: Haydn-lemezek. 23.45: Hírek.

Budapest I. 7.45: Reggeli műsor, étrend. 11: Hírek. 13.10: Hanglemezek. 13.40: Hírek. 14.30: Tánczenekar. 15.30: Hírek. 17.15: Ház-tartási tanácsadó. 17.45: Hírek. 18.15: Cigányzene. 19.15: Hanglemezek. 19.45: Zongoraverseny. 20.15: Hírek. 20.25: Versek. 21: Szalonzene. 22: Latin nyelvű előadás. 22.15: Cigányzene. 22.40: Hírek. 23.10: Hangverseny. 24: Hírek. 24.20: Tánclemezek. 1.05: Hírek.

Mennyi maradt meg Jacques Éliás hagyatékából

Kelet-Európa legmodernebb kórháza épült fel a zsidó filantrop örökségéből

Bucuresti, április 8. A Timpul egyik legutóbbi számában I. Simionescu egyetemi tanár, a román tudományos akadémia tagja, a Jacques Éliás hagyaték történetével és sorával foglalkozva, az alábbiakat írja:

„Az utóbbi években a román akadémia, hálá Jacques Éliás hagyatékának, abba a helyzetbe került, hogy felépíthette és átadhatta rendelkezésének az ország egyik legmodernebb kórházát. Bár a kórház már két év óta működik, megnyitása elkerülte a közfigyelmet és így nem árt, ha annak ismertetésére visszatérünk. Jacques Éliás, az ismert filantrop és bankár, különösképpen ügyvédje és barátja: M. Pantazi tanácsára a román akadémia legmodernebb hagyományozta végrendeletének megírásakor rendkívül jelentős vagyonát. A vagyon birtokából, házakból állott belföldön (Hotel Continental) és a külföldön (Bécs), valamint különböző részvényekből. Az Éliás-alapítvány első bizottságára, amely az akadémia négy tagjából és a zsidó hitközség egy képviselőjéből állott, nehéz munka várt. Különösképpen dr. Grigore Antipa érdemének tudható be, hogy sikerült az akadémia támogatásával és segítségével a hagyakozó külföldi vagyonát leltározni és rendezni. Az akadémia támogatásának volt betudható, hogy az örökségdíj illetékeket úgy bel, mint külföldön jelentősen lecsökkentették. Egyedül Németországban körülbelül 60 millió lej kellett volna az akkor érvényben lévő törvények szerint lefizetni. Ehelyett a német hatóságok összesen 40 dollárt, tehát mintegy hatercezt lejt számítottak fel.

1925 végén a különböző hagyatékok és a örökösökkel való tranzakció mintegy 30

millió lejt kitevő összegének kifizetése után, 229 millió lej maradt az Éliás-alapítvány számára. Ezen összeg jövedelméből fontos kötelezettségeket kellett teljesíteni, többek között száz ágvas kórházat felépíteni és fenntartani. Sajnos, a hagyaték, amely a végrendelet megírásakor rendkívül jelentős volt (annakidején 600 millió lejre becsülték. Szerk.) sokat vesztett a pénzügyi hullámzások következtében. A hagyatékot kezelő bizottságnak nem volt semmi dolga a hagyakozó utolsó kívánságainak teljesítésében. Végül is sikerült a Maresti bulvárdon lévő kórházat felépíteni, azon a telken, ahol azelőtt zöldséget természetek, ma egy impozáns épület emelkedik, amelyet park vesz körül. A kórház felépítésére és a legmodernebb berendezésekkel való ellátására közel 130 millió lejt költöttek. Az ország eképpen egy minden szempontból mintaszerű kórházhoz jutott. A külföldi szakértők az őszinte csodálat és meglepetés hangján szólnak a kórházról, amelyet Kelet-Európában páratlanul állónak tartanak, ami az összes tudományos és technikai vívmányok felhasználását illeti.

Az Éliás-kórház ambulanciája nap-nap után tömve van betegekkel, a mentő osztályán két operációs teremmel van felszerelve és ezenkívül van a tulajdonképpeni kórház 84 helyiséggel és egy szanatórium, a tehetősebbek számára. Hidroterápiái, rádiószkópjái, kardiografiái és minden egyéb felszerelése és berendezése megvan a kórháznak. A kórház egyuttal, a hagyakozó kívánságának megfelelően, tudományos kutatóintézet is. A kórházat dr. Danielopolu egyetemi tanár és dr. Sergiu Stoicescu vezetik.

Angol hadihajók állják útját az „Ankara“ német hajónak

Az „Ankara“ visszatér Dubrovnik jugoszláv kikötőbe

Belgrad, április 8. A jugoszláv hatóságok rendelkezéseinek megfelelően az Ankara nevű hajó hétfőn reggel kifutott Dubrovnik kikötőből. A hajó azonban kénytelen volt horgonyt vetni a kikötő

előtt. Váiozsinii, hogy a hajó parancsnoka még a nap folyamán eljár a jugoszláv hatóságoknál, hogy engedélyezzék a hajónak a kikötőbe való visszatérését, mert angol hadihajókat jeleztek az Adriai tengeren.

Évtizedek óta nem tapasztalt hóvihár tombol országszerte

A szél sebessége óránként 120 kilométert ért el. Megakadt vonatok. Prahova-völgyében a villamos vezeték darabokra lépte a vihar. Nagy áradásoktól tartanak

Cluj, április 8. Vasárnap reggel óta Kolozsvár és környéke hatalmas hóköpeny öltött. A korai órákban előbb apró pelyhekben hullott a hó, amely a déli órákban egyre sürűbben és vastagabban szállott alá, fákat, háztetőket, a földeket és a város uccáit a kemény és hideg tél alatti sem tapasztalt magas hőtéggel borítva be. A hó azóta kis megszakításokkal egyre hull és hozzáértők szerint félméternyi magasságot ért el. Az éjszaka folyamán kisebb fagy néhány órára szüneteltette a hóesést, de már a reggeli órákban fagy pont fölé jutott a hőmérséklet és délben a termométer négy fokot mutatott. Az olvadó hó a közlekedést, különösen a külteikeken erősen gátolja, de nem zavarja. A város belső területein, hálá a város köztisztasági hivatala, gyors és körültekintő munkájának, a forgalom rendes menete nem szenvedett gátlásokat. A főbb utvonalakon már a kora reggeli órákban hókaparók és gépek dolgoztak a hótömegek eltakarításán, de azért több helyen, főleg az uccák keresztjezein még mindig egész töcsák ijesztik, vagy mulattatják a járókelőket.

A város mélyebben fekvő részein, különösen a Szamos mentén lakó polgárság aggódva gondol egy közeli áradásra. A város hatóságai erre az esetre már meg is tették előkészületeiket.

Bucuresti, április 8. (Rador.) A tél közel 15 napi tavaszias időjárás után újból visszatért. Sűrű havazás és vihar tombol az egész országban. Vasárnap különösen az ország déleleti részében hullott sok

hó. A szél sebessége másodpercenként 33 m-t, óránként 120 km-t ért el, ami ebben az évben a legerősebb szelet jelenti. A károkat még nem becsülték fel. A fővárosban állandóan havazik. Szombaton, vasárnap és hétfőn reggel szakadatlanul tombolt a szél. A hóvihár miatt a vonatok nagy késései közlekednek. A fővonalak és mellékvonalak behavazódtak. A CFR a hó eltakarítására segélycsapatokat küldött ki. A fővárosi Északi pályaudvarra érkező 30 vonat 20-300 perces késést szenvedett. A budapesti Rapid 4 órát, míg a nagyváradi személy 100 percet késett. A Simpon két részletben érkezett meg. A hálókocsik Aradon át, a többiek Severinen keresztül, átszállással. Hasonló havazásra Bukarestben 28 év óta nem emlékeznek. A hóvihár különösen Predealon és környékén tombol. A hómagasság elérte az egy métert. Brassó, Predeal és Sinaia között 10 gépkocsit teljesen behavazott a hó. A vihar ereje eltépte a comarnici villanyvezetékét s így a prahovavölgyi fürdő és üdülő helyek éjszaka sötétségben maradtak. Targuvishteben és Dombovita megyében a vihar 30 órán keresztül szakadatlanul tombolt és fákat tépett ki gyökerestől. A ploesti és más vonalakon az orkan táviró oszlopokat tépett ki és döntött le. Keddre az időjárás javulását várják nyugatról kelet felé. Olyen az idő, mintha nem husvét következne, hanem karácsony.

Itéletidő Amerikában

Newyork, április 8. (Rador.) Április

hónapban példátlan erősségű vihar pusztított Louisiana-állam déli részén. Az itéletidőnek eddig hat halálos áldozata van. Az anyagi kár igen nagy. Két templom beomlott. A vihar vasuti kocsikat sodort le a sinekről. Számos gépkocsi összetört.

Elakadnak a vonatok

Bucuresti, április 8. Az országban dúló viharok tovább tartanak és az egész ország területén hatalmas mennyiségű hó esett. A 808. számú személyvonat Dudes-ti közelében elakadt a nagy hófúvásban és az Odobesti-Bucuresti vonalon is megszűnt a közlekedés. Más jelentések szerint a Duna vize rohamosan növekedik és Severin és Simian között a víz 20 centiméterrel emelkedett a vasutvonal fölé. Craiova és Turnu Severin között a víz 30 centiméter magasságban lepte el az országutat.

A HABZÓ FOGPÉP

Kommunista tüntetés a londoni francia követség előtt

A rendőrség szétszórta a tüntetőket

LONDON, április 8. (Rador.) Erős rendőrségi különítmény szétszórta közel 1.500 kommunistát, akik vasárnap este tüntetést kíséreltek meg a francia nagykövetség előtt, így akarva tiltakozni a francia kommunista képviselők elítélésé ellen.

Az angol és francia parlament titkos ülésein rendkívül fontos kérdések kerülnek napirendre

A francia kormány felveti a bizalmi kérdést

LONDON, április 8. (Rador.) Stefani: Az angol parlament csütörtöki titkos ülésére vonatkozó intézkedések arra mutatnak, hogy ezen az ülésen rendkívül fontos dolgok kerülnek tárgyalásra. A parlament tagjainak szigorúan megtiltották még azt is, hogy családtagjaiknak említést tegyenek a tárgyalások anyagáról.

PARIZS, április 8. (Rador.) A Havas iroda jelentése szerint április 11., vagy 12-én lesz a képviselőház titkos ülése, melyen megvizsgálják a kormány általános politikáját. A vita után a kormány felfogja vetni a bizalmi kérdést.

Mussolini: „Grandiózus események vannak folyamatban“

Róma, április 8. (Rador.) A Stefani jele: A Duce Orziettoóban, a Dómtéren rövid beszédet tartott az egybegyűlt hatalmas tömeg előtt.

— Grandiózus méretű és kivételes jelentőségű események vannak folyamatban. De bármilyen eseményeket is hozna ez a megkészt tavasz, Olaszország szembe fog tudni nézni

velük. Ez nem is lehet másként. Itália, amely három nap alatt felszabadított egy népet és hét hónap alatt meghódított egy afrikai birodalma, az az Olaszország, amelyet mi akarunk és amelyet mi teremtettünk meg, husz és legsúlyosabb erőfeszítéssel árán, ez az Olaszország maga fogja sorsát meghatározni.

Anglia újból kereskedelmi tárgyalásokat kezd a Szovjettel?

LONDON, április 8. (Rador.) A Reynold című munkáslap tudni véli, hogy az angol kormány több vezető személyiségének, így Halifax lordnak véleménye szerint Angliának újból meg kell kezdenie a kereskedelmi tárgyalásokat a Szovjetunióval.

— A kormány egyes tagjainak véleménye szerint — folytatja a lap — Angliának úgy, mint a Balkán-államokban, diplomáciai lépéseket kell tennie Moszkvában is, ha azt akarja, hogy a blokádnak hatása legyen.

A Legfőbb Semmitőszék és az állampolgársági revízió alkotmányosságának kérdése

Mit célzott az állampolgársági revízió

Bucuresti, április 8. A Legfőbb Semmitőszék egyesített tanácsa ismételtén foglalkozott az állampolgársági revíziós törvény alkotmányosságát elvitató felfolyamodásokkal. Herz Lajos nagyszabeni polgár felfolyamodásában azzal érvelt, hogy a revíziós törvény 5. és 6. szakasza figyelmen kívül hagyja az 1923. évi alkotmány 7. cikkelyének rendelkezéseit, amelyet a II. Károly király alkotmány 5. cikkelye is megtart, hogy tudniillik az etnikai származás és vallási hit Romániában nem képezheti akadályt polgári és politikai jogok elnyerésének. A revíziós törvény, midőn az állampolgárságok felülvizsgálását kizárólag zsidók számára írta elő, figyel-

men kívül hagyta az alkotmány ezen rendelkezését.

A Legfőbb Semmitőszék egyesített tanácsa elutasította a felfolyamodást. A határozat indokolása kifejti, hogy sem a revíziós törvény, sem pedig valamely más törvény nem áll hasonló kapcsolatban az ország polgárainak vallásával. Revíziós törvény egyébként sem azt célozza, hogy új zsidóknak politikai és polgári jogok szerzésére nincsen lehetősége, csupán a régieknek könnyíti meg, hogy igazolják a román állampolgári minőségüket, amelyekkel összes polgári és politikai jogaik szervesen összefüggnek.

SPORT

A nagy havazás miatt elmaradt a Rapid—Victoria mérkőzés

Április 23-án fogják lejátszani

Cluj, április 8. Vasárnap reggel váratlanul beborult az ég, lassan szitálni kezdett a hó, majd valóságos fergeteggé vált, mely egész nap tartott és délutánra az enyhe idő ellenére már 15—20 centiméter vastagságban borította be a hőréteg a földet. A beérkezett jelentések szerint ez a hirtelen jött hóvihar az ország csaknem minden városának képét teljesen változtatta és sok helyen egyenesen lehetetlenné tette a szabadtéri sportok üzését. Kolozsváron a Rapid—Victoria mérkőzésre kiküldött Ritter bíró alkalmatlannak nyilvánította a pályát és így a nagy érdeklődéssel kísért mérkőzés elmaradt, de elmaradt Bucurestiben a Juventus—TMAC mérkőzés is, melyeket a labdarúgószövetség elnöksége vasárnap este megtartott rendkívüli ülésén április 23-ra tűzött ki. A lejátszott mérkőzések meglepetése az, hogy a Ripensia egy pontot Nagybányán hagyott, továbbá, hogy az AMTE vereséget szenvedett Resicán az UDR-től. Részletes eredmények a következők:

Bucuresti. Unirea Tricolor—Sportul Studentes 0:0, bíró Kroner Emil, 2000 néző. A szombaton lejátszott mérkőzésen óriási szélvihar dühöngött, úgyhogy a mérkőzésnek semmiféle sportértéke nem volt.

Resița. UDR—AMTE 2:0 (1:0), bíró Radulescu, 1000 néző. Az I. félidő 28. percében Zsuzsik, a II. félidő 24. percében pedig Spielmann a góllövők. Az UDR kiváló játékot mutatott.

Baia-Mare. FC Carpați—Ripensia 2:2 (1:1), bíró Jean Petrescu, 1500 néző. Góllövők: a 27. percen Beke, amit a 36. percen Szőke egyenlített. A II. félidő 28. percében Szőke Carpaťinak szerzi meg a vezetést, a 30. percen Dobainak azonban sikerült egyenlitenie.

Galați. Venus—Gloria CFR 2:0 (0:0), bíró T. Ionescu, 1000 néző. A hóesésben lefolyt mérkőzést a Venus csak heves küzdelem után tudta megnyerni Orzanak a 61. és 84. percekben lőtt góljaival.

Bucurestiben a vasárnapra kitűzött Juventus—TMAC mérkőzés a bokálg érő hó miatt elmaradt.

Clujon — mint már említettük — Ritter bíró szintén alkalmatlannak találta a pályát a mérkőzésre, melyet április 23-án fognak lejátszani. A Victoria vezetősége felkéri mindazokat, akik a mérkőzésre jegyeiket megváltották, hogy azokat őrizzék meg, mert az április 23-iki mérkőzésen azok érvényesek lesznek.

Az A) liga e pillanatnyi állása a következő:

1. Venus	16	11	1	4	46:15	23
2. FC Rapid	15	8	5	2	46:20	21
3. Sportul Studentesc	16	6	8	2	36:23	20
4. UDR	16	5	8	3	27:25	18
5. Unirea Tricolor	16	6	4	6	23:26	16
6. Ripensia	16	6	4	4	25:28	16
7. TMAC	15	6	3	6	23:33	15
8. FC Carpați	16	6	3	7	26:29	15
9. Gloria CFR	16	6	1	9	15:43	13
10. Juventus	15	3	6	6	25:30	12
11. AMTE	16	6	—	10	24:31	12
12. Victoria	15	2	4	9	12:25	7

A MICA UJRA VERESÉGET SZENVEDETT A B) LIGÁBAN

A B) liga vasárnapi eredményei a következők:

I. csoport. Marosvásárhely: Mures—NAC 2:1 (2:1), bíró Páffy Arad. Góllövők: Szász és Kulcsár, illetve Madách tizenegyesből. Ploesti: FC Ploesti—Dragos Voda 9:1 (7:0).

II. csoport. Lugos: Vulturii—Jiul 1:1 (0:0). Temesvár: Kinizsi—CFR Piski 4:2 (1:1). Arad: Gloria—Mica 1:0 (1:0). A győztes gólt a 14. percen Tudor lötte. Lupény: Minerul—Electrica 2:0 (1:0).

III. csoport. Nagyvárad: Crisana—KMTE 1:0 (1:0), bíró Tautu, a győztes gólt a 25. percen Pop Aurel lötte. Sepsiszentgyörgy: Óltul—Olimpia 3:0 (1:0). A mérkőzés a 60. percen a nagy hóesés miatt félbeszakadt. **Aranyosgyéres:** Universitatea—Sodronyipar 3:3 (2:2). Góllövők: Murza (2) és Gherman a Sodronyipar, Wieser, Coracu és Taranu az Universitatea részéről. Bíró: Crețu (Bucuresti).

IV. csoport. Cernauti: Ferroemail—Munkások 2:0 (0:0). Chisinau: Makkabi—Traian 3:1 (1:0). Braila: Franco—Romana—Turda 0:0. A mérkőzés a 20. percen a nagy havazás miatt félbeszakadt, azt ma tovább folytatják.

UNIREA-KUPA

Satu-Mare. Nagyvárad—Szatmár 2:0 (0:0).

Resița. Temesvár—Resica 2:0 (0:0).

Braila. Braila—Bucuresti 3:2 (2:1), a mérkőzés ma folytatják, mert az a 77. percen a hóesés miatt félbeszakadt.

Cernăuți. Csernovic—Kolozsvár 1:0 (0:0).

A kolozsvári csapat hosszú utazás után csak vasárnap, ugyiszólván az utolsó percben érkezett Csernovicba és fáradtan nem tudta teljes tudását kifejteni.

Sibiu. Nagyszeben—Brassó 4:4 (3:1). Az eredmény meghosszabbítás alakult ki, a mérkőzést Brassóban újra fogják játszani.

Petrosani. Arad—Petrozsény 2:1 (2:0).

Chisinau. A helyi csapat ellenfele: a lasli válogatott nem jelent meg a mérkőzésen.

Kolozsvári barátságos labdarúgómérkőzések: CFR I—AAC I 5:3 (2:2), KAC I—Corvinus I 5:1 (2:0), Manastur—Echo (Dermata I) 3:0 (3:0). Ifjúsági mérkőzés.

A magyar B) válogatott labdarúgócsapat vasárnap Losonc város válogatottját 3:1 arányban győzte le.

Barátságos magyarországi labdarúgóeredmények: Ferencváros—Elektromos 11:1 (5:0), Újpest—Hungária 5:1 (3:0), Gamma—Szűrketaxi 6:4 (3:2).

A MAGYAR VALOGATOTT DONTETLEN EREDMÉNYT ÉRT EL BERLINBEN

Berlin, április 8. Magyarország—Németország 2:2 (2:2), bíró Baert (Belgium), 90.000 néző. Vasárnap délután játszta le a két csapat barátságos jellegű mérkőzését, mely annak ellenére, hogy a német csapatból Hahne-mann és a rangyos Sárosi dr hiányzott, mindvégig rendkívül heves iramú és magas-nívójú, de mindvégig teljes sportszerű küzdelem eredményezett. A magyar csapat összeállítását a következő volt:

SZÍNHÁZ-FILM-MŰVÉSZET

Pozsonyi lakodalom

A színház ezévi nagy operett-slágerének szerdán lesz a bemutató előadása. Az előkészületek miatt két napig nem is tart előadást a színház, hogy így a szerdai bemutató nemcsak színészi játékban, hanem a pazar látványosságban, hanem a legapróbb technikai részletekben is tökéletes legyen. Maga a darab, a

POZSONYI LAKODALOM

nem is szorul dicsőre. Szinte minden száma sláger lett rövid pár hónap alatt. Az ötletes szövegek és a fülbemészó dallamok, a moejen humor és az érzelmes melódia okozzák, hogy a

POZSONYI LAKODALOM

muzsikája egyformán kedves férfiak és nők, öregnek és fiatalnak, ársadalmi helyzet-re való tekintet nélkül. Ez a darab valóban

Solymosán Magda emlékezete

Jövő kedden, április 16-án tartja meg a színház tragikusan, élete virágjában elhunyt nagy primadonnájának, Solymosán Magdának emlékünnept. Az este műsorában, amelyre hónapok óta kivételes gondokkal készült a színház, a teljes együttes szerepel. A bevezető beszédet Kemény János báró, a Thalia Rt. elnökgazdája tartja, Solymosán Magda életét, művészi működését jelentőségét Krenner Miklós méltatja. Servátius Jenőnek Scymosán Magdáról készült gyönyörű márványszobrát leplezi le ezután Kádár Imre igazgatófőredőz.

Az alkalmi darabot az estére Nemes Ferenc írta „A szerepek visszatérnek” címen. A megkapó szépségű darabban az elhunyt primadonna nagy szerepei elevenednek meg rendre és legkedvesebb operettjeinek melódiái támadnak fel.

Az estét énekünk és versek egészítik ki. Semmi kétség, hogy ez az este nemcsak a színház ünnepe lesz, hanem Solymosán Magda páratlan művészetének hódolói azt való-mennyien magukénak fogják tekinteni. Az est tiszta jövedelme egyébként a Solymosán Magda nevet viselő alapítvány céljait fogja szolgálni, amelyet fiatal színészhetségek kiképzésére fordítanak.

A SZÍNHÁZ HETI MÜSORA:

Szerda fél 9: Pozsonyi lakodalom. (Az utóbbi évek legnagyobb sikerű, legszebb operettje. Eddig több mint 100 előadás! Teljesen új, ragyogó kiállításban. Rendező: Gróf László, Vezényel: Stefanidesz József. Főszereplők: Krémer Manci, Sándor Stefi, Kovács Kató, Báza Éva, Czopán Flóri, Gróf László, Ditrói Béla, Csóka József, Fülöp Sándor, Borovszky Oszkár, Réthely Ödön, Szendrey Mihály, Csengeri Aladár, Szentes Ferenc, Flóra Jenő, stb. stb. A kiállítás Rajnai Sándor és Kudelász Károly műve. Premierbérlet 34. szám.)

Csütörtök: A Munca si Voie Bună színház előadása.

Péntek fél 9: Pozsonyi lakodalom. (Rendes bérlet 34. szám.)

Csikósa, Pákozdy—Bíró, Király—Sárosi III—Balogh, Kincses—Sütő—Toldi—G. Tóth—Kalocsay.

A mérkőzés úgy indult, hogy azt a németek főlényesen fogják megnyerni, mert Pesser átadásából Gauchelt már a 2. percben megszerzte a németek első gólját. Ujrekezdés után Toldi bombája védhetlenül vágódik Klotz hálójába. (1:1). A német csapat fokozatosan erősíti az iramot, eredményt azonban csak a 25. percen tud elérni, mikoris Binder erős leszállásból belötte a németek újabb vezetőgólját. Az első félidő heves küzdelemnek végén, a 44. percen Sárosi III mintegy 25 méterről váratlanul éles lövést küld az ellenfél kapujára, mely az egyenlítő gólt jelenti. (2:2). A II. félidőben változatos a játék, az eredmény azonban nem változik.

A labdarúgószövetség elnöki tanácsa több érdekes ügyben hozott elvi döntést. Elsősorban április 14-től kezdve felfüggesztik az egyesületek azon jogát, hogy közös megegyezés alapján kérhetnek mérkőzésekre bírót, továbbá rövidesen első fogják léptetni mindazokat a fiatal és tenetséges bírót, akik az előléptetésekre már régóta várnak. Az elnöki tanács komoly megfontolás tárgyává tette azt, hogy bizonyos időre felfüggeszti a játékosoknak szabad egyesületi cseréjét, hogy ezzel is segítségére siessen a nehéz gondokkal küzdő egyesületeknek. A tervezett klubcsere felfüggesztés alól csak a diákok és katonák lennének kivételek. Az egyesületek rossz anyagi helyzetének tanulmányozása végett a tanács úgy határozott, hogy minden jelentősebb egyesület helyzetét a helyszínen fogja megvizsgálni és annak eredménye után fogja a szükséges mentési lépéseket megtenni.

Az Olaszország elleni labdarúgócsapatot — mint ismeretes — véglegesen még nem állították össze, értesülésünk szerint azonban az minden valószínűség szerint a következő lesz: David, Sfera—Lengyel, Vintila—Juhász—Lupas, Bogdan—Mihallescú—Barátki—Reuter—G. Popescu.

APRÓ HIRPÉTESÉK

Egy végtelen aranyos, finom moderu, szép kis fiacskám, aki nem mindennapi értelmű és okos gondolkodású gyermek, fájdalommal kell látnom, hogy eddig otthontalanul tanulatlanul kénytelen élni, amiben az előtte álló nehéz életre felkészülni nem tudna. — Melyik jóérzésű, finom zsidó család fogadná örökbe ezt a jobb sorsra érdemes gyermeket, ahol megtalálná midnáz, ami szükséges, hogy jó zsidó és igaz ember váljon belőle, ahol esetleg az elvesztett igaz, meleg szülői szeretetért némi kárpótlást találhatna és ahol gyermeki lelkülete némi kiegyensúlyozást találhatna. Cim: S. Bravermann, Oradea, Str. Delavrancea No. 32.

ISMERI az örökéletű vert csipke függőnyt? TUDJA, hogy minden kívánt méretben készül? LATTA már dus választéku mintatermüket? JÖJJÖN! Lásson! Győződjön meg! Kizárólag DER-BESC függőnykelekészaküzletben. Reg. Ferdinand 11. Főteleleten.

Jobb házból való vidéki zsidóleány elhelyezést keres. Perfekt román, német, magyar. Elmenne üzletbe kiszolgálóleány, gyermek mellé vagy idősebb urinöhöz társalkodónőnek. Cim a kiadóban.

Eladó 6 cilindres Chrysler autómobil, jó állapotban, új gumikkal. Ertekezni: Hirsch, Mociu.

Gyalorlort román-magyar gépirónó felvétetik. Memorandumul 24. jobbra, emelet 3.

Gyermek sportkocsi olcsón eladó. Cim a kiadóban.

Börkereskedő segéd, 31 éves, nőtlen, állást oserélné. Cim: Pielarie Robitsek, Oradea.

Román, német, magyar nyelvtudással, az összes adminisztrációs teendőkbén teljesen perfekt, könyvelésben és pénztárkezelésben jártas, volt keményfa-tisztviselő, bármilyen elhelyezkedést keres, raktárkezelést is elvállalna. Megkereséseket a kiadóhivatalba.

Sörösapolószekrény, sörpalack-fejtőgép használt állapotban eladó. Érdeklődők: „Sör” jellegre a kiadóba.

Koser sel peszach „Bixadi” gyógyviz a negresti főrabbinátus felügyelete mellett. Egyetemi tanárok által ajánlva. Biztos hatásu. Fogyasztása enyhén, biztosan és kellemesen hat.

Palackozott sörfejtőgép használt állapotban, teljesen üzemképes állapotban jutányos árban megvételre vagy bérbe kerestetik. Ajánlatokat levélben, teljes leírással. Cim a kiadóban.

Elektromérnököt keres Medias környéki iparvállalat, részletes ajánlatokat „FH” jellegre a kiadóba kérünk.

Széfer-tóra jó karban, antik értékkel jutányosan eladó. Érdeklődni a szigeti fiókkiaadóhivatalunkban.

Fatermelők figyelmébe:

Vevők vagyunk tölgy, kóris, hárs, éger, jávor, gyertyán, bükk fűrészrönkre és parketta frizre. Ardeleana Bucuresti, Strada Unirii 79.

Üzlethelyiség (fűszer és italmérés) 2 szobás lakással, elköltözés miatt, május 1-re kiadó. Érdeklődni Str. Masaryk 27. Délután 2—4 között.

Vas- és réztömegcikket gyártó erdélyi iparvállalat részöntődével, keres megbízható szakembert üzemvezetőnek 60—80 munkás technikai irányítására és ellenőrzésére. Ajánlatokat eddigi működés, valamint fizetési igények megjelölésével Rudolf Mosse Cluj „Szakember” jelige alatt továbbít.

50 év óta fennálló jólmenő fűszer- és vasüzletemet átadnám öregség miatt. Cim a kiadóban.

Tisztviselőnő lakótársnőnek ajánlkozik, vagy butorozott szobát keres. Ajánlatokat „Bélvárosi” jellegre a kiadóba.

Börkereskedőség, 13 évi gyakorlattal, nőtlen, 28 éves, készbörszakmában bármilyen állást elvállal, utazónak is elmegy. Ajánlatokat: Uj Kelet fiókkiaadóhivatala Sighet, Str. Carol 13.

Éjje

A Times

London, eseményei sajtóban a nyeknek ism ezelőtt kiad rint a kínai tatott Sant Az európa jesen tájéko lyó japán részleteiről mes peking nai háboru hogy ebben harcban a re elszánt szák.

A Times japán és k jával. Egy megállapit kínai guer

A guerri is ekkor mert a ja hadosztály haderejük kaui hadn

1938 au ezután Ho jutottak, mukdeni v fenziának hadvezetés cíó megsz

A mult főny, tize haderő in tartomány mes japán biztosítani götti terület visszavont

Az offe bert veszt mölcskép tolt állást

A köve kezére ju de a kín és a mult mény har más nem

A Pihu több jap haderők f tokat jut ben a jap tovább ta

A mult suit három kingtól n sára iráz sebb harc dékén fol retek át

A mult vetettek tartomán sár lábuk de innen öket.

A mult birtokuk egy vasu vidékén h erőt nem elvágni é ni a Sárg re. Shans kalmas g tekintély nek.

A japé kát köve oldalról kínai csa rülk a b

Éjjel-nappal nyugtalanítják a japánokat a kínai guerilla-harcosok

A Times pekingi haditudósítója az ezer fronton folyó keletázsiai háborúról

London, április 8. Az európai háború eseményei mellett alig jut hely a világsajtóban a japán-kínai konfliktus fejleményeinek ismertetésére. A néhány héttel ezelőtt kiadott szűkszavú jelentések szerint a kínai haderő sikeres offenzívát folytatott Santung tartományban.

Az európai közvélemény jóformán teljesen tájékozatlan az óriási területen folyó japán-kínai élet-halálharc izgalmas részleteiről és drámai fejzeteiről. A Times pekingi tudósítást közöl most a kínai háborúról és tudósításából kiderül, hogy ebben az elkeseredett, évek óta tartó harcban a legnagyobb szerepet a mindenre elszánt kínai guerilla csapatok játszzák.

Meghíusult japán támadások

A Times cikke részletesen foglalkozik a japán és kínai hadvezetőség harci taktikájával. Egy évvel ezelőtt még nem lehetett megállapítani az Észak-Kínában folytatott kínai guerilla-háború hatását.

A guerillacapatok tevékenysége ugyanis ekkor még alig találkozott ellenállással, mert a japánoknak ekkor még csak hat hadosztályuk volt Északkínában, miután haderejük törzsét a santungi és a han-kai hadműveletek kötötték le.

1938 augusztusában a kínai csapatok ezután Hopei tartomány keleti vidékére jutottak, támadást intéztek a tiencsin-mukdeni vasutvonal ellen és ennek az offenzívának a sikere kényszerítette a japán hadvezetőséget az északkínai katonai akció megszerzésére.

A múlt év júliusában már négyszázezer főnyi, tizenhat hadosztályból álló japán haderő intézett sikeres offenzívát Hopei tartomány keleti része ellen. A győzelmes japán csapatok azonban nem tudták biztosítani az összeköttetést a frontmögötti területtel és ezért kénytelenek voltak visszavonulni.

Az offenzívában a japánok hétezer embert veszítettek és végül győzelmük gyümölcsékeppen csupán néhány olyan előretolt állást tudtak megszállni, amelyeknek jó összeköttetésük volt a vasutvonalhoz.

A következő japán offenzíva a japánok kezére juttatta a Hopei síkság városait, de a kínai hadsereg ereje nem tört meg és a múlt év júniusáig ezen a vidéken kemény harcok folytak, amíg a japán nyomás nem enyhült.

A Pihngan vasutvonalától nyugatra több japán offenzíva megtörte a kínai haderők főlényét és fontos stratégiai pontokat juttatott japán kézre, de a hegyekben a japánok néhány hétnél nem tudták tovább tartani elfoglalt állásaikat.

A múlt év első hat hónapjában meghíusult három japán támadás, amely a Pekingtől nyugatra lévő területek elfoglalására irányult. Észak-Kínában a leghevesebb harcok Shansi tartomány nyugati vidékén folytak, ahol a japánok megkíséreltek átkelni a Sárga-folyón.

A múlt év júliusában hét hadosztályt vetettek hárba, hogy elfoglalják Shansi tartományi délkeleti fensikjét és megvesseék lábukat a Sárga-folyó északi partján, de innen csakhamar visszazoritották őket.

A múlt év szeptemberében még mindig birtokukban tartottak ugyan a japánok egy vasutvonalat, amely Shansi tartomány vidékén haladt át, de a Shansi-i kínai haderő nem tudta elválni és nem tudták elválni és nem tudták támaszpontot találni a Sárga-folyón túl terjedő hadműveletre. Shansi tartomány déli vidéke nem alkalmas guerilla-háborúra, de azért itt igen tekintélyes kínai guerilla-csapatok működnek.

Kínai hadicselek

A japánok következetesen azt a taktikát követik offenzíváik során, hogy több oldalról intézzen koncentrált támadást. A kínai csapatok azonban könnyűszerrel elkerülik a bekerítést ott, ahol a polgári la-

kosságot jól megszervezték, mert hírszólalattal kitűnően működik.

Megtörtént már, hogy japán csapatok abban a biztos tudatban, hogy bekerített kínai csapatok állnak közöttük, éjnek idején egymásra tüzeltek.

Erélyesen védett kínai állások ellen gáz bomkákat használnak, elsősorban könnyfakasztó gázokkal dolgoznak, 1938 óta a japán taktika megjavult és a japánok különleges harcmodort alkalmaznak a guerilla ellen. Azok a japán csapatok, amelyek kínai guerilla csapatok által megszállott vidéken vonulnak át, rádiókészüléket visznek magukkal, hogy szükség esetén gyorsan megerősítést kérhessenek. Kísérletek történtek arra is, hogy motorizált csapatokkal váratlan támadást intézzenek a guerilla csapatok ellen és megtörtént az is, hogy a japán csapatokat kínai polgári ruhákba öltöztették s így folytatták a guerilla csapatok üldözését.

Sok mandzsut és kínait soroznak be a gerilla ellen küzdő csapatokba és bár ezeknek a családjaik is felelőssé teszik magatartásukért, a mandzsuk és kínaiak nagy számban hagyják el köteleiket.

A kínai stratégia nem irányul frontális ellenállásra, hanem elsősorban arra, hogy

és én azt hiszem, hogy ilyen hosszú utazásoknak nem vedek alá többé magamat, mivel a folytonos ülés következtében alandoan fájdalmaim voltak.

szenvadásom ugyiszólván megszűnt. Nem rég megkezdtem egy kúrát ANUSOL-lal és a fájdalmak eltűntek.

Aranyer ellen

ANUSOL

az előrenyomuló japán csapatok hátába kerüljenek, elvágják összeköttetéseiket és támadást indítsanak, amikor a japánok megkezdik a visszavonulást. Ugy a reguláris hadseregek, mint a guerilla-csapatok ezt a taktikát követik.

A gerillacapatok azonban csak kedvező helyzetben támadnak, s miután szűkében vannak a municiónak, az ellenség közelébe igyekeznek kerülni, hogy maguk gyártotta kézigránátikat használhassák, legzsevisebben lesből, éjnek idején támadnak meg kisebb japán állomásokat.

Megtörtént, hogy többszáz katonából álló japán csapatokat majdnem teljesen megsemmisítettek. A gerilla csapatok tagjai gyakran polgári ruhát viselnek. Hopei tartomány középső részén egy há-

háromszáz főből álló kínai csapat elrejtőzött egy falu házaiban, ahol egy csapat az éjszakát szándékozott tölteni.

Amikor a japánok elfoglalták szállásait, a gerillacapat támadásra indult és és kétszáz japán katona közül százat felkoncoltak.

A megmenekült japánok egy templomban kerestek menedéket és segítségért táviratoztak. A kínaiak kézigránátokat dobáltak be a templom ablakain és huszonöt japánt megöltek. Majd amikor a japán felmentő csapat megérkezett, elmenekültek.

A guerillacapatok által veszélyeztetett területeken a japánok nagy mértékben szaporították őrállomásaikat, de csak Kelet-Hopeiben és Shantung tartományban tudnak valóban uralkodni a vidéken.

KÖZGAZDASÁG

Márciusban 1.1 százalékkal drágult a megélhetés

A háború kitörése óta átlagban 23 százalékkal emelkedtek az árak

Bucuresti, április 8. Az országos hivatalos árfeleltételek szerint március hónapban a megélhetés 1.1 százalékkal drágult. Ez a drágulás a legkisebb a háború kitörése (1939 augusztus 31.) óta eittelt hónapokban, amit a hivatalos körök a március 4-i árrögítőtörvény alkalmazásának tulajdonítanak. Az élelmiszerek árának félszázalékos a márciusi átlagos drágulás, míg a ruházati cikkek áraiban már 1.2 százalékos, ami főleg a lábbeliárak átlagon felüli drágulásával magyarázható. Az egyéb használati cikkek áraiban hat százalékos meghaladó a márciusi áremel-

kedés, ami főleg a házbérek emelésével magyarázható.

Az Argus március végi indexe (1916. augusztus 1-hez viszonyítva) 4890, az előző havi 4836-tal szemben, ami szintén 1.1 százalékos átlagos drágulást jelent. Az élelmiszerek március végi indexe 4363 (február végén 4345), a ruházati cikkeké 5570 (5508) az egyéb közszükségleti cikkeké 4939 (4656).

A háború kitörése (1939. augusztus 31.) óta az Argus átlagindex 4065-ről 4890-re emelkedett, ami 23 százalékos átlagos drágulásnak felel meg.

Az Erdélyi Bank 45. évi közgyűlését Bucarestiben tartotta meg f. év április 4-én

Az Erdélyi Bank Anton Mocsonyi de Foen volt miniszter enöklöte alatt tartotta meg Bucarestiben ezévi rendes közgyűlését a részvényesek élénk érdeklődése mellett. Harminchat részvényes jelent meg 269 ezer részvény képviselésében.

Az igazgatósági tagok teljes létszámában jelentek meg. Ott voltak: Jon M. Mitilineu, Conrad Ottó, Vásárhelyi János, Dimitrie M. Burillianu, Gróf Bethlen Béla, Gróf Kendeffy Gábor, Grigore Gh. Duca, Hargitay Bertalan, Al. Zănescu, Mihai Popovici.

A közgyűlés Dr. Hans Schulz gyárigazgató részvényes felszólalása után az Igazgatóság által előterjesztett nyereség-felosztást lényegesen módosítás után elfogadta. Majd a sorso-

lás útján kiesett igazgatósági tagokat Gróf Bethlen Béla, Dr. Jelen Gyula, Mihai Popovici, Dimitrie M. Burillianu személyében újra megválasztotta és kiegészítette az igazgatóságot Dr. Podovszky Józsefnek, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank igazgatójának igazgatósági tagként való megválasztásával. Felügyelőbizottsági tagoknak újra megválasztották: Dr. Kiss Mór, Dr. Joan Buia, Csegő János, Dr. Illés Gyula, August Mazzuchi, Dr. Joan Pordea és Bárd Rudnyánszky Lajos.

A közgyűlést követően az igazgatósági és felügyelőbizottsági tagokat Anton Mocsonyi de Foen elnök vendégül látta a „Cina” külön termében.

Hogyan fizetendő az évi félszázalékos illeték a bemutatóra szóló részvények után. A pénzügyminiszter rendeletét küldött a pénzügyigazgatóságokhoz a bemutatóra szóló részvények félszázalékos évi illetékének inkasszóival kapcsolatban. A rendelet szerint ezt az illetéket az a részvénytársaság pénztára köteles fizetni, amelynek bemutatóra szóló részvényei vannak. A részvénytársaság az illetéket a részvényesektől köteles levonni, ha van az illető évre osztalék, akkor dividendáösszegéből, ha nincs, úgy köteles azt megelőlegezni a részvényes helyett. Azok a részvénytársaságok, amelyeknek bemutatóra szóló részvényei vannak és az évi közgyűléstük már április 1. előtt megtartották, a

félszázalékos illetéket május 1-ig, míg a többi összes ilyen részvénytársaságok május végéig kötelesek befizetni, az illetékes pénzügyigazgatóságokhoz.

Az exportált mezőgazdasági termékek értéke után egy ezrelékes aviatikai illeték fizetendő. Az Aviatikai Alap Pénztárának vezetősége rendeletet adott ki, amelyben minden exportált mezőgazdasági termék után — a vámhivatalnál — egy ezrelék aviatikai illeték fizetendő. Kivételt csak az a buza és buzaliszt képez, amelyet a termelő, vagy a Nemzeti Szövetkezeti Intézet exportál. Az illeték április 1. óta érvényes, a már exportált tételek után a vámhivatalok pótlólag szedik be ezt az illetéket.

A Cluj Kereskedelmi és Iparkamara előadásorozata az új adótörvények alkalmazásáról

A Cluj Kereskedelmi és Iparkamara vezetősége elhatározta, hogy az új adótörvények alkalmazásával kapcsolatban előadásokat tartat, amelyeken adószakértők magyarázzák meg az új adótörvények mikénti alkalmazását. Az előadások este kilenc órakor vannak, a kamara dísztermében, a következő programmal:

Március 9-én este: 1. Egyenesadó törvények. 2. Adóátvittelezések. 3. A nemzetvédelmi alapra fizetendő adók. 4. Adóamnesztia. 5. A régi kihágásokból eredő bírsághátralékok likvidálása.

Március 10-én este: 1. Követett adók. 2. A nemzetvédelmi alapot illető követett adók. 3. Az illetéktörvény. 4. A forgalmi és luxusadók. 5. A fogyasztási adók.

Egyidejűleg közli a Kereskedelmi és Iparkamara vezetősége, hogy a gyógyszereszek légvédelmi tanfolyama csütörtökön kezdődik meg.

A ROMAN NEMZETI BANK HIVATALOS DEVIZÁRFOLYAMAI:

107% felárral:	
Dollár	211.66—216.95
font	851.80—873.13
palesztinai font	852.84—874.18
egyiptomi font	873.54—895.38
holland forint	112.40—115.20
svájci frank	47.51—48.75
belgas	36.01—36.94

38% felárral:	
font	567.87—582.08
holland forint	74.93—76.80
svájci frank	31.67—32.50
belgas	24.01—24.83
francia frank	3.24—3.31
márka	49—50
olasz lira	7.17—8.25—9.50
pengő	26.50—27
csekkorona	4.68—4.77
szlovákkorona	4.68—4.77
török lira	92.—
dinár	2.898—3.05

A SZABADFORGALMI DEVIZAHIVATAL ARFOLYAMAI: (70%-os kvóták)

Angol font	973.50
palesztinai font	974.50
egyiptomi font	997.80
dollár	241.90
francia frank	5.50
svájci frank	54.25
belgas	41.20
svéd korona	54.80
holland forint	128.45
norvég korona	53
török lira	190
angol font, 40%-os kvóta	1022
angol font, 20%-os kvóta	1073

A B) lista kompenzációs árfolyamai:
font, angliai árukra 1230
font, angol gyarmatok áruira 1350

UJ KELET Legújabb hírek

Összehívták a norvég parlament külügyi bizottságát

(Első oldali cikkünk folytatása)

KOPENHAGA, április 8. (Rador). A norvég miniszterelnök és külügyminiszter a kora reggeli órákban megbeszélést folytattak egymással. A kopenhágai angol és francia követek reggel hét órakor látogatást tettek a norvég külügyminiszternél, aki délelőtt tíz órára összehívta a parlament külügyi bizottságát.

Az északi partokon megerősítették a német csapatokat

PARISZ, április 8. (Rador). Beavatott katonai körök értesülése szerint az Északi tenger és a Balti tenger partjai mentén a német csapatokat megerősítették. A csapatok a hajóba való ki- és beszállási gyakorlatokat végezték.

Német figyelmeztetés az északi semlegesek felé

Amszterdam, április 8. (Rador). A Telegraf című holland lap berlini tudósítója írja: Német politikai körökben kijelentik, hogy

a semlegesek részéről tett minden engedelmény a blokáddal szemben a szövetségeseknek adott segítséget jelent.

Németország örökösök és várja, milyen reakciója lesz Svédországban és Norvégiában a francia és angol jegyzékeknek. A lap tudósítója szerint a háború, úgy látszik, diplomáciai síkon fejlődik tovább. A helyzet továbbra is zavaros. A németek által három hét előtt kezdett diplomáciai offenzíva eddig nem hozott pozitív eredményeket. A brenneri találkozó főcélját, mely egy Moszkva és Róma közötti köznevelés megvalósítása volt, nagyon akadályozta Molotov legutóbbi beszéde.

Párizs, április 8. (Rador). A Paris Soir írja: Ribbentrop vasárnap délutánra magá-

hoz kérte Svédország és Norvégia berlini követeit. A találkozó egy óra hosszat tartott. Utána a külügyminisztérium szóvivője kijelentette az uságróknak, hogy a szövetségesek meg akarják akadályozni a vasércszállítmányok Németországba való küldését, „de ha azt remélik, hogy mi tétlenek maradunk, csatlódnak. A birodalom érdekeit meg fogjuk védelmezni.”

„Olaszország nem fogja megengedni Németországgal való gazdasági kapcsolatának megzavarását.”

Bucuresti, április 8. (Rador). A Curentul belgrádi jelentése szerint a Politika című jugoszláv lap azzal a hírrel kapcsolatban, hogy Anglia a zárlatot az Adriai tengerre is ki akarja terjeszteni, azt közli, hogy Olaszország nem fogja megengedni a Németországgal való rendszeres gazdasági kapcsolatainak megzavarását.

Összeült a norvég parlament

OSLO, április 8. A norvég kormány tagjai tanácskozára ültek össze a képviselőház külügyi bizottságának tagjaival, hogy megvitassák az angol-francia jegyzékre adandó választ.

OSLO, április 8. A norvég képviselőház hétfőn délután 5 órakor összeült.

Norvégia hevesen tiltakozik és az aknák eltávolítását követeli

Oslo, április 8. (Rador). A norvég kormány tiltakozását jelentette be felségvizeinek a szövetségesek részéről való megsértése ellen. Követelik, hogy Anglia és Franciaország távolítsák el a norvég felségvizeken elhelyezett aknákat.

A norvég kormány emlékezteti Angliát a március 11-ikén megkötött egyezményre, amelyben angol részről hozzájárultak ahhoz, hogy a norvég árukat, még abban az esetben,

ha dugárjuk is, továbbítani lehet Németországba.

A norvég kormány erélyesen tiltakozik a nemzetközi jognak ilyen megsértése ellen és semmiesetre sem járul hozzá, hogy felségvizein aknákat helyezzenek el. Ezek után a norvég kormány fentartja magának azt a jogot, hogy olyan intézkedéseket fogantosszon, amelyeket az adott helyzet kíván meg.

A háború átcsapott a norvég vizekre is

Stockholm, április 8. (Rador). A svéd külügyminisztériumban szigorúan elzárkóznak minden nyilatkozattételtől. A Reuter távirati iroda stockholmi jelentés alapján hivatalos svéd köröknek az a véleményük, hogy Anglia igen messze ment el. Megállapították, hogy a szövetségesek lépése folytán a háború átcsapott a norvég vizekre is.

Svéd körökben felteszik a kérdést: mi történjék, ha Németország felajánlja a szövetségesek által elhelyezett aknák felszedését? Ugyancsak égető kérdés az is, hogy mi történjék akkor, ha Németország támogatását

ajánlja fel Norvégiának a szövetségesek lépésével kapcsolatban. Mindenképpen megállapítják azt a tényt, hogy számolni lehet a háború nyugatról északra való áttevődésével.

Stockholm, április 8. (Rador). A Stockholm Tidningen megállapítása szerint a norvég felségvizek aláaknázása a német birodalom erőteljes visszavágását fogja maga után vonni.

Félt, hogy a birodalom az ettől való aggodalmat arra fogja felhasználni, hogy terrorizálja a skandináv közvéleményt.

REYNAUD: Német területre kell, hogy áttevődjen a háború

London, április 8. A Daily Telegraph értesülése szerint Reynaud francia miniszterelnök kijelentette, hogy Németország ellen még a szigorú blokádnál sem ele-

gendő. Ezt állapította meg egyébként a német haditanács is. Londonban elkerülhetetlennek tartják, hogy a háború Németország területére tevődjen át.

Hogyan fog reagálni Németország

London, április 8. (Rador). A Havas szerint a norvég parti vizeket elhelyezett aknák kényszeríteni fogják a német hajókat arra, hogy elhagyják a parti vizeket és ily módon alávéssék magukat a szövetségesek által gyakorolt ellenőrzésnek. Ha a németek meg fogják kísérelni az aknák eltávolítását, meg kell ítkezniük a szövetséges erőkkel. Valószínűtlen azonban, hogy a német flotta egy ilyen összehúzó kockázatának tenné ki magát. A

Németországgal határos semleges államok fővárosaiba érkezett első jelentések szerint Németország reakciója a szövetségesek lépésére az lesz, hogy egyik, vagy másik formában bele fognak avatkozni a skandináv országok ügyeibe. Bizonyos, hogy ebben az esetben a szövetségesek védelmükbe veszik Norvégiát és Svédországot és ezzel a segítséggel a két állam fővárosában számolnak.

Megindult a gazdasági és diplomáciai offenzíva

LONDON, április 8. (Rador). Hétfőn délután négy órakor ült össze Halifax külügyminiszter elnöklése alatt a Balkán államokbeli angol követek értekezlete. A második ülést kedden délután négy órakor tartják. Az egyik ülést a hét végén tartják, a háborús gazdasági minisztériumban.

LONDON, április 8. (Rador). A délkelet-európai országokban akreditált angol követek hétfőn délelőtt Halifax külügyminiszter elnöklése alatt összeülő megbeszélése áll az angol lapok érdeklődésének homlokterében. Az értekezleten a legfőbb szövetséges haditanács legutóbbi ülésének határozatait szellemében fogják a szövetségesek és a délkelet-európai államok gazdasági, kereskedelmi és politikai kapcsolatait megvitatni. Az angol lapok azon reményüknek adnak kifejezést, hogy az érdeklő országok kedvezően fogják fogadni a szövetségesek akcióit, amely kiváltképpen arra, hogy megerősítse a délkelet-európai békét és hathatósabban megvédje a Balkán-államok függetlenségét. A lapok felhívják a Balkán-államokat, kövessék Törökország példáját, amely nagy erőfeszítések árán Anglia és Franciaország felé irányította addig javarészt Németország által felvett kiviteli feleslegét.

Anglia felakarja vásárolni Délkelet-európa exportfeleslegét

London, április 8. (Rador). A Balkán-értekezletről a következőket jelentik: A külügyminisztériumban hétfőn délután 5 órakor Halifax elnöklése alatt megnyitott délkelet-európai országokban akreditált követek értekezlete. Sir Reginald Hoare bucaresti követ a délután folyamán érkezett meg Londonba. Az értekezleten egyéb ként nyolc követ vesz részt, és pedig az ankarai, a római, moszkvai nagykövetek, valamint a bucaresti, szofiai, belgrádi, athéni és budapesti meghatalmazott miniszterek. A tárgyalások főképpen gazdasági kérdések körül mozognak és a német blokádnak megerősítését célozzák. A követek felhatalmazást fognak kapni, hogy a szóban forgó országok exportfeleslegét szabadkézből felvásárolják.

London, április 8. (Rador). A svéd és norvég kormányknak átadott angol jegyzék, valamint a balkáni és dunai államokban székelő angol követségek vezetőinek értekezletét a vasárnap megjelenő angol lapok nagystílusú offenzívájára kiindulópontjának tekintik diplomáciai síkon. Az offenzíva a Németország ellen irányuló ostromzár fokozására irányul. A „Sunday Times” szerint senkinek várhatja a szövetségesektől, hogy a végtelenség eltűnjék azt a helyzetet, hogy a semlegesek területi vizeik használatának minden előnyét az ellenség részére tegyék lehetővé. A lapnak az a véleménye, hogy a szövetségeseknek hathatós segítséget kell igényük a semleges államoknak.

London, április 8. (Rador). A Reuter jelenté: A szövetségesek diplomáciai és gazdasági offenzívája a következő három irányban nyilvánul meg:

1. A svéd és norvég kormányhoz intézett jegyzékekben, amelyek a blokádnak megszigorítását célozzák.
2. Monnet és Cross miniszterek megbeszéleteiben.
3. Anglia balkáni követeinek értekezletében, amely Halifax elnöklése alatt hétfőn kezdődött meg.

Valószínű, hogy Norvégia és Svédország rövidesen válaszolnak az angol jegyzékre. Az angol jegyzék nem tartalmaz semmilyen megfélemlítést célzó kitételeket, csupán Anglia hadviselési jogainak határozott kijelentését és tiltakozást az ellen, hogy a németek a skandináv vizeket használják fel a blokádnak megtörésére.

Monnet és Cross miniszterek megtárgyalták azokat a módokat, amelyek segítségével betömhetik az árucsempeztés ellenőrzésénél tapasztalható üröket és elhatározták az ellenőrzés megszigorítását.

A balkáni angol követek értekezletén megtárgyalják azokat a lehetőségeket, amelyek a Balkán államokkal való kereskedelmi kapcsolatok felénkítését szolgálják. E cél szolgálatában áll az angol kormány által teremtett kereskedelmi társaság, amely szorgalmazhatja Anglia kereskedelmi kapcsolatait az összes balkáni államokkal. A cél megakadályozni Németországot abban, hogy a háborút kinyújtassa. Az értekezlet foglalkozni fog az az eshetőséggel is, hogy Hitler visszahívja Schachtot, akinek feladata lesz megakadályozni a szövetségesek erőfeszítéseit. Nem valószínű azonban, hogy ez az értekezlet résztvevőit túlzott mértékben nyugtalanítsa. Hiszen a szövetségeseknek pénz és szervezetség áll rendelkezésükre, hogy megszerezzék a balkáni államok kereskedelmi piacait. Egyetlen „pénzügyi bűvész” sem lesz képes elintézni a szövetségesek nyomásának, amikor lebélyezett pénzzel és a természetbeni csere eszközeivel kénytelen felvenni a harcot. Az ellátást és a háborús gazdasági minisztériumok ugyanolyan mértékben érdekelve vannak ezen az értekezleten, mint maga a külügyminisztérium. A Balkán-államokban szolgálatot teljesítő angol követek ez esetben egy olyan vállalkozásból fozták kivenni részüket, amely messze meghaladja a diplomácia kereteit, úgy, hogy azt a multban értelmezték.

Fokozott katonai tevékenység a nyugati fronton

London, április 8. (Rador). A lapok haditudósítóinak megállapításai szerint a nyugati arcvonalon fokozottabb katonai tevékenység észlelhető. A tüzérségi harc is élénkebb; három-négyezer annyi lövedéket használnak el, mint az elmúlt hónapokban. Nem lehet tudni, hogy ez a tevékenység nem nagyobb méretű akciók előjátéka-e.

London, április 8. (Rador). A légügyi minisztérium közli: Vasárnap délelőtt az Északi tenger fölött öt-repülés során angol repülőgépek több ellenséges repülőgéppel találkoztak. A harc során egy ellenséges repülőgépet leterítettünk, egy pedig súlyosan megsérült. Két angol gép nem tért vissza.

Berlin, április 8. (Rador). A német hadsereg főparancsnoksága közli: Április 7-én né-

met felderítő gépek felderítő repüléseket végeztek az Északi tenger, valamint Észak- és Közép-Franciaország fölött. A Shilt szigettől északra Messerschmidt repülőrajz 24 angol Wellington bombavető géppel találkozott. Vadászgépeink két angol gépet leterítették, kényszerítve a többieket arra, hogy nyugati irányban eltávozzanak. A nyugati fronton ismételt légi harcok zajlottak le. Ezek során vadászgépeink négy ellenséges gépet lelőttek, egyet pedig légharító tüzérségünk terített le. Három német gép nem tért vissza.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T. nyomosa Cluj Strada Baron L. Fep 18 Telefon: 18-60.

Taxa po-
plátta in
No. 3052

10. Telefo-
Havonta 1

Roma

50ban

A né-
hatolt

A SZÖ-
bizos

Az áprili-
tél illúziója
amelyek öt-
sal felkeres-
A mérges é-
finn háború-
lamok mag-
a mai napp-
bant ki. Ke-
„a hajnali
német hadij-
met egység-
Dániában é-
Koppenhága-
és katonasá-
Bergent, No-
és német ha-
söbibe, Nor-
A német-
szédes kicsi-
nélkül vette
lyet a néme-
éjeli órák-
Dánia tudor-
norvég az
meddősebb-
ték maguka-
zel a dráma-
villámszerű-
államok ed-
ván az edd-
galmasabb
ciusában re-
ség helyre-
márciusában
a Rajna vi-
csapatok A-
ciusában pe-
lyezték a n-
1949 teva-
és Norvégia
rozta el. Az
sek azon el-
názák a n-
szakaszait.
német korm-
csupán erőt
met kormár-
kozásnál, ha
lyezi Norv-
nyugati plu-
ték ki.”

Es Dánia
nemzet, hog-
re szorult?
esak a néme-
gesek akció-
birodalmi k-
Dánia nem
pöklök ahho-
fogait megv-
A valóság
ezekben
ával Ném-
szárazföldi,
előzők fog-
let által ura-
lány tenger-
tenger skan-
tengeri hábo-
megerősítést